

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 3 k. 40 f.

ELŐFIZETÉSEK:
3-hat hónapig postai sor egyszer 20 fill.
Ezzel a következéssel 16 fillér.

Nyitótár hora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JOSEF.

Szerda, január 3.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veszereltek: Egy csődtömeg kulisszái mögöl.
- A politikai újév.
- Aradi ingatlanok új kézen.
- Az orosz vérözön.
- A legutóbbi Aradmegyébi.
- Baleset a glogováci pályaudvaron.
- Az újév pikantériái.
- Az aradi művészek sikerei.
- A vashidak ügye.
- A magyar operastagglione színtársulatok szövetkezése.
- Vakmerő betörések Apateleken.
- Mikor a föld megrendül.
- Féltoltra vert főlepnán.
- Tárcs: Egy találkozás és hat levél.
- Irta: Ritoók Emma.
- Csarnok: Az első fájdalom. Irta: Lia.

Egy csődtömeg kulisszái mögöl.

Arad, január 2.

Az aradi járásbíróóság végrehajtási osztálya hivatalból megvizsgálta a Schröder-féle csődtömeg hírbédű árverésének ügyét. A vizsgálat egyedüli célja az, hogy nem merült-e fel alaki sérelem; a ha nem, akkor jóvá hagyja az árverést és az jogerőre emelkedik, miután az, hogy egy 600 koronás írógép 2 koronáért, egy 300 koronás Wertheim-kassza 5 koronáért adatott el, „alaki hibát” nem képez. De mi vizsgáljuk meg más oldalról, hogy történt-e mulasztás ez árverés megtartása körül és ha igen, úgy ki okozta ezt; és felelősségre vonható-e a mulasztást követő egyén azért, hogy a lefoglalt ingóságok ily botrányos olcsó árban adatnak el?

Ha az aradi járásbíróóság végrehajtási osztályának 1905. V. 1730 szám alatti percsomójába betekintünk, azt konstatáljuk, hogy a Schröder-féle csődtömeg ellen amidőn az még nem csődtömeg, hanem Schröder Béla tulajdona volt, kielégítési végrehajtást vezettek az adósnak ingóságára Wörner J. és Társa budapesti cég (5720 korona), Joanovits Tivadar és társai, Lits Antal, Szedő Gáspár, Hehs Márton, özv. Kurbos Györgyné, (15.000 korona). Pehát és Róth cég, Juhász Jenő és még mások 20.000 koronát meghaladó követeléseikre. Az ingóságok 20.000 koronára becsültettek. Mikor a csődöt elrendelték, a végrehajtási zálogjog ezekre az ingóságokra már meg volt szerezve.

A hitelezők egyike Wörner J. és Társa budapesti cég Dr. Priegl István ügyvédje útján kitűzette ügyfele javára a bírói árverést, s a végrehajtási törvény 102. §-a előírása szerint azt a „Budapesti Közlöny” hivatalos lapban meg is hirdette. De ugyanazon alkalomkor nemcsak Wörner és társa javára, az árverés kitűzve, de ki lett tűzve a többi foglaltaték javára is. Tény, hogy a tömeggondnok mulasztást követett el azáltal, hogy az árverést a helyi lapokban nem hirdette meg. De ez nemcsak neki állt jogában. Ha egy végrehajtónak érdekében áll, hogy a bíróilag lefoglalt és árverésre kerülő ingóságok eladása minél nagyobb nyilvánosság mellett és nagyobb résztvevő közönség jelenlétében tartassék meg, hogy ez által több folyjék be az árverésen, úgy jogában áll bármely hitelezőnek a végrehajtási tör-

vény 102. §-a, 6-ik bekezdése értelmében saját költségére az árverési hirdetményt bármely lapban többször is közzé tenni. Ez nem történt meg, s ennek meg van az érthető oka. Az árverési jegyzőkönyv szerint a 16.400 koronára becsült új nyomdaberendezést potom 2980 K.-ért vette meg egy Stern L. nevű ur, az első végrehajtató, a Wörner J. és társa cég megbízásából. Nem volt tehát érdekében az árvereltető cégnek az árverési hirdetményt közzé tenni a helyi lapokban, mert utóljára is van annyi józan esze, hogy nem csinál önmagának konkurrenciát és mért ne aknázza ki az élelmes ember a többi hitelező nemtörődömségét?

Az árverésnek igazi, súlyos hibája másutt van. Abban, hogy Jancu Kornél dr. csődtömeggondnok, aki mint hivatalos közeg vett részt az árverésen, egy 600 koronára becsült írógépet két koronáért vásárolt meg.

Ez esetre egy példát hozunk fel. Nehány év előtt egy vidéki járásbíróósági aljegyző, mint bírói kiküldött, egy paraszt embernél tartott árverésen saját maga részére tíz forintért megvett egy ötven forintra becsült tehenet. Bár az árverés teljesen korrektül folyt le formailag, az aljegyző felettes hatósága *fegyelmi eljárást indított* az aljegyző ellen, fenti tényéért s bár az aljegyző időközben visszaadta a tehenet, a fegyelmi eljárást nem szüntették be. A vége az lett, hogy az aljegyző megunván a sok herce-hurcát, *állásáról lemondott*. Kár, hogy nem fejeződött be a fegyelmi eljárás, hogy a jelen esetben is

Egy találkozás és hat levél.

Irta: Ritoók Emma.

I.

Guthy Bertalané barátnőjének.

Fiume, Hotel Európa, szept.

Kedves Irma, minden baj nélkül érkezünk meg, de természetesen szakad az eső. Még sohasem jártam itt anélkül, hogy ezt a nagy, szürke, hig falat ne láttam volna a tenger felé, ami most is elzárja kilátásomat. A szerencsés megérkezést különben némileg korlátozt értelemben vedd: a jegyünk nem vészett el, a vonatunk nem siklott ki, a csomagunk nem maradt le, — hanem Pesten a pályaudvaron találkoztam a volt férjemmel.

Mióta a válópör folyik, nem láttam s azt hiszem, neki éppen olyan kellemetlen volt ez a viszontlátás a váróteremben, mint nekem. Talán ki is kerülhettük volna egymást, ha Palika kitörő örömmel oda nem rohan hozzám:

— Apa, apa! jöjjen, mama is itt van!

A teremben egyszerre tíz pár szem fordul felénk. — Csak feltűnést nem okozni! — gondolom kétségbeesetten. Mintha megértett volna, a másik pillanatban már előttem állt. Éreztem, hogy az arcom arra a bizonyos konvencionális mosolyra húzódik, amit az ember úgy betanul

egy életen át, hogy talán még hazaunkban is az fagy az arcunkra. Ránéztem és egyszerre meggyugodtam. Idegen volt. Mintha most láttam volna először. Igazán — ez lett volna a férjem?

— Kezet se ad? — kérdezte.

Kezet nyújtottunk.

— Hová utazik?

— Abbázlába.

— Beteg?

Miért batott rám éppen ez a szó? Egyszerre az egész múlt emléke melegen csapott át rajtam, az érkező vonatok a nászindulót dübögtek, mint valamikor régen, a tarka hirdetések sínei libegni, futkosni kezdtek a falon... Sikerkült nevetést tetetttem.

— D-hogy! Mulatni megyek.

— Most unalmas lesz odalent.

— Nekem nem.

Csodálkozva, firkészőleg nézett rám. Ez alatt Palika a kabátját húzta, a zsebeit kutatta és közbe — fecsegett. Felálltam. Végét kellett vetni.

— Azt hiszem mindjárt indul a vonatunk.

O mélyen meghajolt — úgy találom, mindig van egy kis guyy benne, mikor a férfi olyan tüntetőleg mélyen hajol meg egy nő előtt — aztán kimentünk. Palika folyton viszarángatott, míg végre erőlyesen magamhoz húztam.

A perronon pedig a szép Gainé sétált... Eppen ez az asszony! Bármennyire leszámoltam a házasságommal, attól mégis megkímélhettem volna a sors, hogy éppen én zavarjam meg a volt férjem egy találkáját.

Végre beutultunk a kocsiban, akkor pedig Palika kezdett kérdezősködni: — Mért nem jött velünk apa? — Miért van sok dolga? — Miért? Miért a végtelekségig.

Ma egy kicsit többet köndögtem, de a rossz időnek tulajdonítom. Irj mieelőbb a Hotel Stephanieba...

II.

Falika a nagymamának.

Kedves nagymama, itt esik az eső, Pesten pedig a váróteremben apával találkoztam. A váróteremben annyi a poknáló meg a korom, hogy te nagymama itt sokkal különb nyugtakerítást rendezhetnél, mint otthon. Ha látnád volna, hogy megőrültek egymásnak apa meg mama! Apát én láttam meg es mindjárt megismertem, pedig nem a szürke kabátja volt rajta, meg új botja is van, megigérte, hogy ad nekem egy aranyórát. A villamosokról nem szabad lezárani, de azért az újságarulók fiuk mindig felkapaszkodnak rá, mikor megy.

Apa csak azért nem jöhetett velünk, mert sok dolga van, pedig mama úgy nevetett, mikor beszélgettek. Mama úgy megrántotta a karo

egy analog befejezett esetre hivatkozhatnánk.

Azt hisszük azonban, hogy ami az aljegyzőnek nem volt szabad, azt aligha szabad a tömeggondnoki tisztet viselő és abban eljáró ügyvédnek is és kíváncsian várjuk, hogy vajjon az aradi ügyvédi kamara nem lát-e a tömeggondnok eljárásában az 1874. XXXIV. t. c. 68. §-a b. pontjába ütköző cselekményt?

Egy ügyvéd

A politikai ujév.

(Az ujévi beszédek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2

Az ujév napján elmondott politikai nyilatkozatokban az országos gond sötét depressziótól kísérve jutott kifejezésre. Az ország szomorú helyzete rajzolódott a beszédekben, amelyeknek fejtegetéseiből kihangzik a jelenlegi állapoton való mély szomorúság.

A kormány valamennyi tagja s a kormány számos politikai barátja tisztelgett Fejérváry Géza báró miniszterelnöknel, a kihez amegjelentek nevében Lányi Bertalan igazságügyminiszter beszédet intézett. Fejérváry hosszabb válaszában legfontosabb része ez: „És bár e percben még dul az indulatok harca s a békevágy a velünk szemközt álló tábor részéről egyelőre még csak itt-ott elszórt szavakban nyilvánul, de tettekben még nem, azért még sem mondok le a békés és alkotmányos kibontakozás reményéről. Felsőges urunk szeretete magyar nemzete iránt meg nem csökkent s a magyar nemzet hűsége változhatatlan. Ez a két erő elvégre győzni fog! De bármilyen következzék s a felzaklatott indulatok hevében most bármily éles kárhözhatások röpködjenek felénk, bizton számíthatunk arra, hogy a történelem ítélete masként fog hangzani, mint a ma dúló szenvedélyek véleménye.”

A függetlenségi párt üdvözölte Kossuth Ferencet, aki a párt szónokának, Sággy Gyulának beszédére az ország helyzetének tömör leírásával válaszolt. Magasztalással szölt Kossuth

a tisztviselők magatartásáról, akik „mint eddig ismeretlen nemzeti hősek tűnnek föl, dicsfénytől övezve.” Kilitásba helyezi Kossuth a küzdelem folytatását. A béke irányában „folynak kísérletek”, de „bár a király jóindulatának híret halljuk, a kiegyenlítésre alkalmas alap eddig nem találtatott azok által, akik keresik.” Kossuth Ferencet a szövetszert pártok vezérbizottsága is üdvözölte, mint a koalíció elnökét.

A szabadelvű párt távirat útján üdvözölte a gyöngéledő Tisza István grófot s a párt nevében Hieronymi Károly mondott beszédet Podmaniczky Frigyes báró pártelnökhez. A beszédnek a katonai kérdést fejtegető része a szabadelvű párt vívmányait sorolta fel, a törvényhatóságok ellentállásának szomorú tulzásaiban pedig nagy veszedelmet lát.

Az alkotmánypártban Semsey Boldizsár üdvözölte a párt elnökét, Darányi Ignácot, Isserkutz Győző pedig a párt vezérét, Andrássy Gyula grófot. Andrássy válaszában két motívum domborodik ki. Az egyik a tisztviselők magatartásának lelkes elismerése; a másik pedig annak a tételnek a bizonyítása, hogy a nemzet jogos követeléseinek teljesítése épp oly érdeke a királynak, mint magának a nemzetnek.

Az új pártban Bene István üdvözölte Bánffy Dezső bárót, aki azonban tartózkodni kívánt a mélyebb politikai fejtegetéstől. De hangoztatott annyit, hogy „ki kell tartanunk a nemzet jogainak védelmében.”

A néppártban Zboray Miklós köszöntette Zichy Aladár gróf elnököt és Buzáth Ferenc Zichy Nándor grófot, Zichy Aladár azt mondta, hogy első sorban a jogrend helyreállítására törekszik a néppárt.

A szövetszert pártok és az alkotmánypárt együttesen fölkeresték a képviselőházban Justh Gyula elnököt, akit a többségi pártok nevében Szivák Imre üdvözölt. Justh válaszából kiemelkedik a következő mondat: „Nemzetünk sorsát csak úgy biztosíthatjuk, ha okulva a múltak keserű tapasztalatain, alkotmányunknak, a népképviselői rendszernek megvédelmezésére az eddiginél erősebb, alkalmasabb eszközöket fogunk keresni.”

mat, hogy igazán fájt, de nem sirtam. Bizonyosan nem akarattal tette. Ha apa az aranyórát hozzád küldené, csak küldd mindjárt utánam. Szélmalmokat is láttunk, egy szép fekete néni pedig nagyon megnézett minket a vasutnál, pedig mama nem ismeri. Mamát nagyon idegessé tette az utazás, azt mondja. Ne mond meg a tanító urnak, ha írshiba van benne, meg azt se, ha eltévesztetem a nagybetűket . . .

III.

Egy saison-kisasszony a barátjának.

Kedves Ila, a tennisverseny remekül sikerült, második díjat nyertem, egy arany rakettes cigaretta-tárcát. Az egész társaság kint volt, egy match Nyékl Gusztival, flirt quantum satis (mint a bácsi mondaná) azután tánc. A második négyest három embernek ígertem oda, kitűnő kis kavardás lett belőle — ez az egyetlen, ami még érdekessé tehet egy négyest — de Janival majdnem komolyan összezőrdültünk miatta. Mindezt szóval.

Polin a ruhámmal remekelt; a kalapom valóságos költemény — Gusztli szerint egy román, a cipőm pedig egy sonett — persze a rövid ruhában jól érvényre is jutott. Réthyné olyan hervadt volt, mint egy három napig vízben állt chrysanthém. Csak te hiányoztál.

Érdekes dolognak jöttem nyomára. Epen jegyet akartam váltani a vasutnál, mikor egyszerre megláttam Guthy Bertit. Egészen megfiatalodott, mióta válik. Kérdő tekintet vetek

rá — tudod azt a bizonyos tekintetemet — ő köszön és odajön.

— Megengedi, hogy megváltam a jegyét? Kellemetlen itt tolongani.

Odaadtam a tárcámat; közben persze elejtettem a nepernyómet és a rakettetemet; ő fölemelte — nagyon elegánsan tud lehajolni; a legtöbb férfi úgy hajlik le, mintha egy pakk-táskát akarna a földről felvenni — és nevetett. Én elpirultam, ő megváltotta a jegyünket. A mint láthatod, pompásan sikerült kis kikezdés, de hallgasd meg a szomorú folytatást. Megkeresem mamát, bemegyek a váróterembe, hát ott áll Guthy és a feleségével — vagy a volt feleségével — szóval Andorinnal beszélget. Na, de hogy nézett rá az asszony! Szentimentállisan, olvadóan, — látszik, hogy vissza akarja megint kaparítani. Nincs ezekben az asszonyokban egy csep büszkeség! És azonfelül milyen hervadt! Guthy elég savanyu képet vágott, nem hiszem, hogy sikerül a visszahódítás.

Különbem semmi közöm hozzájuk, de ha ki találának békülni, ne felejtse el, hogy először én sejtettem az egész társaságban.

Az első tea-estélyre egy művészbáratom rajzolta a jelmezemet. Ha Janival találkozol, beszélj velem rólam, tudd ki, komolyan haragszik-e? Pá!

IV.

Egy mama a másik mamának.

Kedves Zsanét! A múltkor Lillivel tennis-versenyen voltam Nyéken. Nekem bizony na-

Aradi ingatlanok új kézen.

(Telkek forgalma a múlt évben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Az aradi királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság ma adta ki évi kimutatását arról a forgalomról, melyet a telekkönyvben, mint állandó nyilvántartás alatti jegyzékben a múlt év folyamán elkönyveltek. A kimutatásban csak úgy hemzsegnek a milliók, szomorú jelölő annak, hogy nagy a telekforgalom. A legtöbb esetben a végső szükség, az anyagi impotencia az oka, hogy valaki ingatlant, az összes gazdasági javak legnehézkesebb, legállandóbb jellegű fajtát más kézre ad.

Az adásvételi illetékek rendesen busás jövedelmet szereznek az államnak, de az elmúlt évek esztendőben természetesen ez sem folyt be. A tavalyi kimutatás különben élénk fényben állítja előnk a züllött politikai viszonyok okozta gazdasági bajokat.

Adásvetés útján 1076 ingatlan cserélt gazdát 4 millió 624.889 korona értékben, amely összeg az előző évihez képest 1 millió 537.986 koronányi emelkedést mutat. Arverés útján 55 ingatlan, (tehát 13-al kevesebb, mint 1904-ben) került más kézre 682.865 korona forgalommal, ami az előző évihez mérten 82 ezer és néhány korona többletet mutat.

Örökösödés útján 360 ingatlan jutott új gazda birtokába, 1 millió 521.868 korona értékben kötvény alapján 2252 esetben 9 millió 557.906 korona értékben, zálogjogi előjegyzés útján 201 esetben 290.128 korona értékben terheltek meg ingatlanokat. Más megterhelés volt még: végrehajtási zálogjog bekebelezés 394 esetben 241.340 korona és végrehajtási jog előjegyzés 139 esetben 395.950 korona erejéig. Ezzel szemben zálogjogtörlés 1537 esetben 4.650.361 korona értékben történt. Hagyaték átszolgáltatás esetén 281 esetben terheltek meg ingatlant 255.219 korona összegben.

Mindez polgári birtok. A kimutatás azonban a nemesi birtokokról is szól, ahol a forgalom így alakult: Adásvétel 12 esetben 1 millió 91.045 korona értékben. (1904-ben 1 esetben 160.000 korona értékben.) Zálogjog bekebelezés 6 esetben 1 millió 21.580 korona erejéig. (Az előző évben 9 szer 8 millió 821.409 korona erejéig.) Végrehajtás útján bekebelezés

gyon nagyon fárasztó már ez a sok szaladgálás, de hát tudod, anyai kötelességem és Lili olyan felkapott leány, hogy alig győzzük a meghívókat elfogadni, még szezonon kívül is.

Mig a leányom jegyet váltott a vasutnál, kit látok bevitörlázni, feltűnően öltözve, kifejtve . . . nem is képzeld — a szép Gaálné!

— No ha ez itt van — gondoltam, — Guthy sem lehet messze. És csakugyan a váróteremben ott áll Guthy — a feleségével! Azt hittem összerogyok a meglepetéstől. Hanem ilyenek ezek a mai férfiak! Nem sül ki a szemem, hogy a feleségével, meg azzal az asszonnyal együtt legyen kint a vasutnál. Mert azt már csakugyan nem hiszem, hogy ez véletlenség. Nem hallottam mit beszélnek, hanem azt mondatom, hogy úgy turbékoltak, mint a galambok.

Az új pár! — mellettük a hét éves fiuk. Persze be volt tanítva, hogy hizelegjen az apjának.

Csak furcsák a mai asszonyok is! Sajnálom, hogy be nem jött a szép Gaálné is, ez lett volna csak az igazi jelenet, — de megérdemelte volna Andorin, mit kezd újra az urával, ha már megtette azt a csúfságot, hogy válpórt indított. Na de hát mi már nem értjük a mai világot . . .

V.

A szép Gaálné egy barátjának.

. . . Eljőhet holnap délután. Mivel úgy kívánta, szakítottam Guthyval. Nem szeretem az

1 esetben 67400 korona értékben. (1904-ben nem volt.) Zálogjog törlesztés 7 esetben 2 millió 117340 korona értékben. (Előbb: 3 esetben 643,445 korona értékben.) Azonkívül volt a gróf Károlyi Tibor féle hagyaték átírás, de itt az érték megállapítható nem volt, mert a hagyatéki javak több telekkönyvi hatóság területén fekszenek.

A gazdasági helyzetnek alig lehet hűbb tükrö ennél a kimutatásnál, melyet nagy gondal állított össze a törvényszék lelkiismeretes telekkönyvvezetője, *Martini Gábor*. Egy egész kisgazdasági mikrokozmos látszik ezekből a számokból, amelyek egy viruló város és környéke anyagi képességének meggyilvánulása. Milliós adósságok, melyek a földbirtokos osztály nem épen rózsás sorsáról beszélnek.

Az orosz vérözön.

(A csodálatos rend.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Félhivatalosan jelentik Pétervárról, hogy az orosz hadsereg milyen hű, milyen tántoríthatatlan, hogy imádja a cárt. Félhivatalosan jelentik Moszkvából, hogy a rend teljesen helyreállt, a lázadók hajlongásra törték a derekukat. Bachmuthból jelentik, hogy a kaszárnyát megtámadták a felkelők és hét óra hozzat tartó tűzharcot folytattak a katonasággal. Folyik a vér, özönével folyik. Ropognak a fegyverek, halálhörgés és csatazaj hallik ki a kínai fallal elzárt országból, ahol mindennek dacára teljes a rend, ahol a katonák fellázadnak, de azért hűek és tántoríthatatlanok a cár iránti szeretetükben.

Mai hireink a következők:

Pétervár, január 2. Illatkes körökben a moszkvai eseményekben azt a körülményt tekintik a legfontosabbnak, hogy a csapatok az immár levert forradalom nyomásánál kötelességükhöz hűek maradtak és a fölkelést meggyőződéssel iparkodtak elnyomni. Az orosz csapatok hagyományos trónhűsége egyébként különben is oly ismeretes, hogy engedetlenségre nem is lehetne gondolni, ha a forradalmi lapok egyes fegyelmi kihágásokat nem fujtak volna fel nagy eseményekké. A katonai hatóság vizs-

gálata konstata, hogy minden ilyen esetben Odesszában, Szebasztopolban és Kronstadtban, bár a csapatok fellázadtak, de a cárhoz rendületlenül hűek maradtak.

Pétervár, jan. 2. A moszkvai események bebizonyították, hogy a csapatok nemcsak hűek maradtak a cárhoz, hanem meggyőződéssel nyomták el a fölkelést. A lázadás leverésénél sok forradalmárt megöltek és megsebesítettek és igen sokat letartóztattak. Föltehető, hogy Moszkva hosszú időre megszabadult a forradalmároktól. A forradalmi szervezet Oroszország néhány pontján ugyan még tevékenységben van, de leverése már csak idő kérdése. Az orosz kormány szilárd elhatározása, hogy aktív politikát folytat a forradalmi mozgalommal szemben. A kormány végére jár ennek a mozgalomnak. Nem lehet tünni a forradalmi agitációt, mert lehetetlenné teszi az okt. 30-iki manifesztumban foglalt reformok végrehajtását. Az orosz társadalom túlnyomó többsége választhatott már a szabadságmozgalom és a forradalmi anarchia között és már kezd tömörülni a kormány körül. Föltehető, hogy Európa komoly politikai körrel megértik és méltányolják az orosz kormány politikáját, amely az ország gazdasági erejét és az orosz polgárok életét biztosítja.

Moszkva, jan. 2. A rend teljesen helyreállt. A fölkelők közül sokat megöltek és megsebesítettek. A többi feltétlenül megadta magát.

Bachmuth, jan. 2. Tegnap a környékbéli gyárakból különvonatokon fölkelők érkeztek. Rögtön fegyvertűzet kezdtek a kaszárnya ellen, amelyben három század gyalogság és egy század lovasság volt. A csapatok sortűzzel válaszoltak. Reggel 9 órára valószínű harc volt, amely délután 4 óráig tartott. Délben váratlanul egy szotnya kozák jelent meg Volinzevből, amely a kaszárnya csapataival összeműködve, két tűz közé fogta a felkelőket és futásra kényszerítette azokat. A grolovkai vasúti állomást a katonaság visszavette. A fölkelők igen sok embert vesztettek. A csapatok részéről három ember elesett és hét megsebesült. Hír szerint a csapatok holnap reggel hagyják el Bachmuthot és Dehalzevbe mennek. Ma indult az első vonat Rosztovból Karkovba.

Nisnij-Novgorod, jan. 2. A csapatok a rendet ismét helyreállították. A vasúti tisztviselők szövetségének elnöksége elhatározta, hogy a politikai fölkelést befejezi és megkerdi a váisszától mozgalmat.

Lemberg, jan. 2. Kienben tegnap kétszáz diákot letartóztattak. Egy hét óta két ezernél több embert fogtak el. Ezek közt van *Kolbe* Észter is, a híres szocialista agitatornő.

TÁVIRATOK

A bajor királyság jubileuma.

München, jan. 2. A bajor királyság 100 éves fennállásának alkalmából a város utcáit nemzeti színű lobogókkal felékesítették. A régens herceg kívánságára nagyobb világünnepségek elmaradtak. Az ünnepség ennek folytán az ünnepi istentiszteletre szorítkozott. A templomokban a bajor episzkopátusnak a jubileumra vonatkozó pásztorlevelét olvasták fel. A domban Stein érsek celebrálta az ünnepi istentiszteletet, amelyen a régens-herceg és a királyi ház itt időző tagjai, a diplomáciai kar, az államminiszter és sok tisztviselő vett részt. Délután a régens herceg megvendégelte a diplomáciai kart. Az ebédnél a régens-herceg francia nyelven felköszöntőt mondott a képviselt ál-

lamok fejedelmeire. A herceg az ebéd ideje alatt és azután beszélgetett a vendégekkel és a baráti viszonyban álló államfők hogylétéről kérdezősködött.

Egy kis Balkán.

Konstantinápoly, jan. 2. Egy albán bandát, amely nemrégiben Palsista, Szrbínová és Sztrajana (gosztivári kerület, úszkubi vilajet) mohamedán falvakban több juhnyájt rabolt, utolérték és két embert közülük megöltek, tízet pedig elfogtak.

Konstantinápoly, jan. 2. A macsdón vilajetek főfelügyelőjének rendeletére hivatali hatalommal való visszaélés miatt a következő intézkedéseket tették: Arif hadnagyot, egy redifzászlóaljbeli katonát és két csendőrt hadbíróság elé állítanak, mert Berzova és Gornikovo község több lakóját bántalmazták. Egy rendőrbiztos és egy gvegelli rendőrügynököt a pártoskodás miatt elmozdítják állásukból. A gvegelli vizsgálobíró egy görög banda ellen folytatott vizsgálat alkalmával tanusított pártoskodás miatt elmozdítják állásától és bíróság elé állítják.

A legsötétebb Aradmegyéből.

(Két gyilkosság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Aradmegye bünkrónikája ismét két esettel szaporodott. A tegnapi napon két gyilkosság történt, amelyek közül az egyiknek tettese ismeretlen, és amennyire az aradmegyei viszonyokból következtetni lehet, ismeretlen is marad. Amíg a csendőrsők létszámszaporítása meg nem történik, addig biábaváló bármely más erőfeszítés, biábaváló az ügyészség megfeszített munkája, a súlyos büntetések kiszabása. A közrendet ilyenforma erkölcsi ijesztgetésekkel nem lehet fenntartani: csendőrsők és szuronyok kellene a falvakba, mert máskülönben minden a régiiben marad.

Az egyik gyilkosság Furray-Nagy-Iratoson történt, ahol *Szikszy* János az ujesztendei mulatozásból mámorosan belekötött *Horváth* Antalba. A kötözködésből természetesen csakhamar dulakodás támadt, amelynek során Szikszyai olyan szerencsétlenül találta a késével meilbeszurni ellenfelét, hogy az összeesett és pár pillanat alatt *ki is szenvedett*. A gyilkost a csendőrsők le is tartóztatták, s még a mai nap folyamán szállították az aradi ügyészség fogházába.

A másik gaztett hírét Székudvarról jelenti tudósítónk. Ma reggel a járókeiöknek feltűnt, hogy *Kirila* Mitru ottani gazdaember lakásának ablakai a nagy hideg dacára is tárva nyitva állanak. Több kíváncsiskodó be is nézett az ablakon, de csak azt látták, hogy *Kirila* még mindig az ágyban fekszik. Miután kérdéseikre a szobából semmi választ nem kaptak, behatoltak a lakásba, és megdöbbenve látták, hogy *Kirila* óriási vértócsában, teljesen kihűlve fekszik ott. Rögtön értesítették az előjáróságot, amely viszont az aradi királyi ügyészségnek tett jelentést az esetről.

Az ugyancsak értesített csendőrség azt konstata, hogy *Kirila* Mitrut ismeretlen tettesek több késszurással, álmában ölték meg. A gyilkosság valószínűleg bosszu műve. A hulla felboncolása céljából *Posgay* István dr. és *Auszterweil* László dr. törvényszéki orvosok holnap szállanak ki Székudvaron.

izléstelen embereket, és a multkori találkaja feleségével a vasutnál legalább is izléstelen volt, hiszen emlékezik arra a kirándulásra, mikor *Guthy* egyszerűen otthagya az egész társaságunkat. Az ember a szentimentális jeleneteket tartsa meg otthonra. A viszontlátásig.

VI.

Guthy Bertalan az ügyvédjének.

Kedves Andor, kárlek, intézd el azt az ügyet azzal az asszonnyal. Még ő mert nekem jelenetet csinálni, mert véletlenül találkoztam a vasutnál feleségemmel és a kis fiammal. Az az asszony, aki már ugy is türehtelen volt. Végre szakítottam vele — egészen megkönnyebbültem.

A kis fiam pompásan fejlődik, Andorin egy kicsit sápadt és olyan hidegen bánt velem, mintha most találkoznánk először életünkben. Ilyenek az asszonyok! Nyolc évi házasságot, az neki szappanbuborék és most mulatni megy fűrdőre. Ok az embernek minden lépését latra teszik és aztán mulatni mennek.

En holnap utazom Abbaziába. Ha valamelyik ügyben, vagy a válóperben fordulat állana be, írj oda a Hotel Stephanieba.

Az újév pikantériái.

(Förongás, támadás és leleplezés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2

A politika újéve jelentősebb nagy eseményeket nem hozott ugyan, de apró kavargásokat, leleplezéseket, csipkedéseket igen. A főváros politikai köreiben most szelvényben az újévi üdvözléseknek ezeknek a pikantériáival foglalkoznak, amelyek egyúttal némi bepillantást engednek a kulisszák mögött folyó dolgokba, titkos törekvésekbe és intrikákba is. Ime:

(Egy üdvözlő beszéd története.)

Az újévi üdvözlő beszédek közül az egyik erős elégedetlenségnek és vizsálynak az okozója lett. Ez a beszéd, amelyet Szivák Imre mondott el Justh Gyula képviselőházi elnök üdvözlése alkalmával. Nem a beszéd tartalma okozta az elégedetlenséget és a vizsályt, hanem maga az a tény, hogy az összes ellenzéki pártok nevében Szivák Imre volt a képviselőház elnökénél az üdvözlő szónok. Szivák Imrének ugyanis nem tudják megbocsájtani koalíciós elvtársai, hogy még november 18-ika után is kitartott Tisza István oldalán s csak a legutóbbi disszidálás alkalmával lépett ki a szabadelvű pártból.

A függetlenségi pártban vasárnap estig még nem tudták, hogy ki fogja üdvözlőlni Justh Gyulát. Azt hitték ugyanis, hogy Darányi Ignác lesz a koalíció szónoka, de azt is megdöbbentették, hogy Darányi nem vállalkozik. Igazán meglepetés volt tehát az a hír, hogy Szivák Imre fog beszélni. Emiatt a függetlenségi pártban zugolódás keletkezett, amikor a Kossuth Ferencnél tisztelgők értesültek a koalíció vezetőinek a megállapodásáról s a párt régibb tagjainak a felháborodása nehezen volt lecsendesíthető és Szivák Imrével szemben ellentüntetést terveztek. A függetlenségi párt jelenlévő tagjainak nagy része elhatározta, hogy nem vesz részt a tisztelgők között, akiknek a szónoka Szivák Imre.

Többen elstettek Justh Gyulához és figyelmeztették őt a disszonanciára.

— Mi ezt az üdvözlést nem vesszük tudomásul, kijelentjük, hogy nem a mi nevünkben történik és mi téged, mint a képviselőház elnökét, külön fogunk üdvözlőlni.

Justh Gyula kérte a függetlenségi képviselőket, hogy tervükről mondjanak le, mert a *harmoniót savarják* s esetleg az egyetértést megbontanák.

— *Borzasztó sokat türünk már azon a címen, hogy az egyetértést nem szabad megbontani*, — panaszkodtak a függetlenségiiek, — nagyon sokat türünk már a pártban is, ideje lenne már ennek végét vetni.

El is határozták, hogy az ő nevükben *Hentaller* Lajos külön üdvözlője Justh Gyula képviselőházi elnököt.

Igy történt, hogy amikor a koalícióhoz tartozó képviselők társasága a képviselőházban az elnök üdvözlésére megjelent, nyüzsgés, forgás, mozgolódás, suttogás keletkezett s a függetlenségi képviselők társasága ahelyett, hogy résztvevő volna a tisztelgésben, eltávozott. Az el távozottak közt voltak *Hentaller* Lajos, *Laehne* Hugó, *Kovács* Ernő, *Madarász* József, *Markos* Gyula, *Pozsgay* Miklós. De más pártbeliek közül is többen távolmaradtak ama hír folytán, hogy az ünneplő szónok Szivák Imre.

Az esetet később is igen élénken tárgyalták. Többen felvilágosították *Kossuth* Ferencet is, hogy ily kérdéseknél óvatosabbnak és körültekintőbbnek kell lenni.

Ezzel együtt fölvetődött aztán több belső

panasz. Régebbi keletűek közül megújult az, hogy *magában a függetlenségi pártban is azokat tolják előre, akik legrovidebb idő óta tartoznak a pártban*, nevezetesen a régi nemzeti párti és volt szabadelvű párti embereket, kik gróf *Apponyi* Alberttel léptek be a függetlenségi pártba. Dokumentum, hogy a párt nevében *Kossuth* Ferencet *Sághy* Gyula üdvözlötte.

Apponyiék vezetnek a függetlenségi pártban s azokat, akik eredetileg is függetlenségi képviselők voltak, ahol csak lehet, elnyomják és mellőzik. Valószínű, hogy az egyenlenség még hangosabb megnyilvánuláshoz fog jutni.

(Rákosi Jenő — Vészi ellen.)

Az *Otthon* írók és hírlapírók köre az idén is üdvözlötte az évforduló alkalmából elnökét, *Rákosi* Jenőt. A kör tagjaiak küldöttsége tisztelgett nála s *Gelléri* Mór alelnök üdvözlötte *Rákosi* Jenő válaszában köszönetet mondott a jó kívánságokért, hangsúlyozta, hogy az *Otthonban* nem politikai érzület szerint mérlegelik egymást az emberek, majd *megvádolta Vészi* József miniszteri tanácsost, a miniszterelnökségi sajtóiroda vezetőjét azzal, hogy a *szedő-sztrájk*nak ő volt egyik iniciálója. A beszéd idevágó része így hangzik:

— Nem tudom önök előtt eltitkolni ebben a pillanatban, hogy iszonyu erővel sujt le engem az a tudat, hogy amikor mi az újságírás és az újságírók érdekében több mint egy évtizeddel ezelőtt egyesületet alapítottunk és kétségbeesítő nehéz munkával némi sikereket értünk, azt utján voltunk annak, hogy ezt az eszmét megvalósítsuk s egyesületünket fölvirágoztassuk oly erkölcsi és anyagi centrummá, amelyre mindig támaszkodhatik a sajtó, az újságíró: akkor oly jelezavak alatt, hogy a hivatásos, a professzionátus újságíró a védelmet, képviselőket, erkölcsi és anyagi érdekeinek megóvását itt nem találhatja meg, egy másik egyesületet alakítottak. És mi azóta évekken keresztül, jóhiszeműen fáradtunk azon, hogy ezt a köztünk támadt repedést betömjük, a régi egységet, egyértelműséget helyreállítsuk: erre minden személyes áldozattal mindig készen voltunk. De ez nem sikerült, ellenben meg kellett érnünk, hogy az, aki akár jóhiszemű tévedésből, akár beteges becsvágyból azt a dolgot megcsinálta, imé ma olyan pozíciót foglal el, amelyen tapintattal, meggyőződéssel, keménységgel ismét óriási hasznára lehet az újságírásnak és az újságíróknak Magyarországon, mert nem kicsi dolog, nem kicsi hivatás egy ország kormányának sajtóját igazgatni, irányítani, rá befolyást gyakorolni, azzal az összeköttetéssel, a bizonyos mérséklettel, bizonyos megfontoltsággal, felsőbb célok sugallatával vezetni és befolyásolni. S az imé most méltán meggyanusítható azzal, hogy az ő *iniciatívájára* indult meg egy *hadjárata* a sajtó szabadsága ellen. Az ma meggyanusítható azzal, hogy oly tendenciákat követ, amelyek a sajtó demoralizálásával, meglazításával, önbecsének leszállításával azonosak. Ezek igen súlyos jelenségek, ezek oly válságba sodorhatják a sajtót, amelynek következménye előreláthatatlan.

Vészi József miniszteri tanácsos a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Amíg csak homályos célzások történtek a nyilvánosság előtt azre, hogy a *szedő-sztrájkot* én szerveztem, vagy rendeztem, vagy akár megindításába, vagy akár lefolyásába bármiképpen befolytam volna, mindeddig rá se hederítettem ezekre az alattomos gyanúsításokra.

Tegnap azonban *Rákosi* Jenő ur az *Otthon* kör újévi tisztelgésének keretében világosan és félreérthetetlenül hozta nevemet kapcsolatba a hírlapszedők politikai sztrájkjával. Most már tehát igenis nyilatkozom a dolog felől. Tegnem ezt igen röviden, Becsületszavamra jelentem ki, hogy a sztrájkról semmiféle előzetes tudomásom nem volt, azt se nem szerveztem, sem nem intéztem, szervezésébe és intézésébe sem közvetve, sem közvetlenül soha semmiféle formában bele nem folytam.

A ki e kijelentésem után még valaha ezzel a gyanúsítással mer előhozakodni, azt eleve *alávaló becstelenné* hazugnak nyilvánítom. Ami az *Otthon*-kör elnökének felőlem való egyéb vélekedését illeti, arra nem reagálok. Ezt is *Rákosi* Jenő urtól tanultam a ki az ő személye felől a nyilvánosság előtt megjelent, még kevésbé hízelgő véleményeket és állításokat hallgatással mellőzte. Quod uni justum alteri aequum. Budapest, 1906. január 2. *Vészi* Jenő.

(A hercegprimás körül.)

A *B. N.* mai számának vezércikkében ezzel az érdekes kulissza-titokkal szolgál:

A politikai életben nincs is új hír. A békéről mindenütt sokat beszélnek, keveset tudnak és politikai körökben mindössze egy pikantériát emlegettek — pozitívum gyanánt — a békeügy kapcsán. Mikor, így szól a hír, a *Neue Freie Presse*-ben először jelent meg az a tudósítás, hogy *Vaszary* Kólos hercegprimásnak kibontakozási terve van és hajlandó ezt a tervet illetékes emberekkel közölni, ha hozzáfordulnak, akkor másnap *Lukács* László volt pénzügyminiszter felkereste a hercegprimást, aki *Lukács* csot fogadta is és akivel *Lukács* hosszabban konferált is. Rákövetkező napon a koalíció részéről *Rákosi* Jenő kereste fel a főpapot, aki azonban betegségére való hivatkozással *nem fogadta* őt. *Rákosi* Jenő háromszor tett kísérletet, hogy a hercegprimás elé jusson, de a kísérlet tovább sem sikerült és a *hercegprimás egyszer sem fogadta* őt.

Baleset a glogováci pályaudvaron.

(Egészült napszámossal.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Ha a kiabálós-bu'evárd-újságok hangján akarnánk beszélni, azt is adhattuk volna a tudósításunk címéül, hogy: „A gőzmozdony megint vért ivott.” Az aradi pályaudvar közelében az utóbbi időben olyan sűrűn követik egymást a súlyos kimenetelű balesetek, hogy bizony nincs benne semmi túlzás, ha a róla szóló tudósítások az elsőrnyűködés hangján íródnak meg. Alig néhány napja történt, hogy egy napszámost halálra gázolt a temesvári vonat s ma újabb, bár nem annyira súlyos kimenetelű balesetről kell hírt adnunk az alábbiakban.

Vasárnap este azt jelentette a vasúti állomás rendőri kirendeltsége *Vidéky* Gusztáv rendőrhadnagy, hogy a Glogovác felől jövő vonat egy sérült embert hoz, akinek számára mentőkocsi kell. A sérült ember *Kovács* István ötvennégy éves kisiratosi születésű gyoroki napszámos volt, akinek a karját könyökön felül metszette el a vonat kereke. Amint beérkezett a vonat az aradi állomásra, *Kronstein* Vilmos dr. bekötözte a megsebesült napszámost, *Vidéky* Gusztáv rendőrtiszt pedig beszállíttatta a vármegyei kórházba, ahol amputálták a karját.

Hogy miképpen történt a baleset, azt még nem állapították meg egész határozottsággal. *Kovács* nagyon részeg volt és hetet-havat öszszehordott, mikor a rendőrtiszt ki akarta hallgatni. A mozdonyvezető azt beszélte, hogy *Kovács* és egy másik ember Glogovácánál leugrottak a vonatról: *Kovács*nak a karján mentek keresztül a kerekek, a másik embernek azonban csak annyi baja esett, hogy beleütötte a fejét a kocsiába, mert a váltóór megkapta, mikor legugrott. *Vidéky* rendőrtiszt ma ismét kihallgatta *Kovács*ot, de ezáltal sem tudta meg tőle, hogy miképpen érte a baleset. A szerencsétlenül járt napszámos azt mondta, hogy nem igen emlékszik az esetre, mert előzőleg

sok pálinkát ivott; úgy gondolja, — mondta újabb kihallgatása alkalmával — hogy Aradon lelőttek a vonatról a 6 az útközök közé került. Ez a vallomás természetesen nem felel meg a valóságnak, mert kétségtelenül megállapítható volt, hogy a vonat kerekeltől eredt a sérülés.

A rejtélyesnek látszó ügyben az aradi járási főszolgabírói hivatal folytatja a nyomozást, miután a baleset Glogovác területén történt. A rendőrség holnap átteszi a főszolgabírói hivatalhoz az ügyre vonatkozó iratokat.

A vashidak ügye.

(Előkészületek a januári közgyűlésre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 2

Azóta, hogy a kereskedelemügyi és a pénzügyi kormánytól Aradra érkeztek azok a leiratok, melyek a vashidak építésének és a fahid átvételének előkészítését sürgetik, a város vezetősége állandóan serény munkát folytat, hogy a törvényhatósági bizottságnak a hid-ügyben hozott határozatai minél előbb végrehajthatók legyenek. A törvényhatósági bizottság januári rendes közgyűlésének lesz a főadata, hogy a két vashid építésének előmunkálatai dolgában megtegye a szükséges intézkedéseket és hogy a törvényhatóság minden akadály nélkül teljesíttesse a főadatát, *Institúris* Kálmán kir. tanácsos polgármester ma délután négy órára összehívta a hidügyi bizottságot, hogy ez a közgyűlés számára megszerkeszse a maga javaslatait.

A hidügyi bizottságban *Lócs* Rezső adóügyi tanácsnok közölte, hogy a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta azokat a megállapodásokat, amelyek a nyáron Aradváros közönsége és az érdekelthatóságok és magánfelek között a vashidak építése dolgában létrejöttek, majd azokat az intézkedéseket ismertette, melyeknek a fahid átvételét kellett megelőzniük. Tudvalevő, hogy míg az új vashidak elkészülnek, addig Aradvárost terheli a régi fahid jókarba helyezésének és fentartásának költségei. A mérnöki hivatal elkészítette az erre vonatkozó költségvetést, amely szerint a fahidnak kijavítása és fentartása 89.218 korona 30 fillérbe, az ártéri hidaké és a koriátoké pedig 12.648 korona 20 fillérbe kerül, vagyis összesen 101.866 koronát tenne ki az a költség mely ezen a címen Aradvárosát terhelné.

A harmadik kérdés, mely a hidbizottságot ma foglalkoztatta, az új hidak építésére vonatkozó szerződés volt. A szerződés eredeti tervezetében — mint azt már többször említettük — nem volt benne a városnak az a kívánsága, hogy az új hidakon szedendő vám akként állapíttassék meg, hogy annak jövedelme ne csupán az építési, hanem a fentartási költségeket is fedezze. Utóbb a kereskedelemügyi miniszter teljesítette ezt a feltételt. A városnak az a kérelme, amely szerződésileg kívánta biztosítani a katonai kincstárnak azt a kötelezettségét, hogy a baloldali főljárót elkészítse, csak részben nyert teljesítést, amennyiben a hadügyminiszter csak arra kötelezte magát, hogy két évi részletben fizetendő 10.000 koronával járul a főljáró építési költségeihez. A főmérnök számítása szerint a főljáró 12.264 koronába kerül, de mivel a hozzá való földet a várból ingyen kapja a város, a követeket pedig hajón olcsón lehet majd szállítani, s a téli munka díja is olcsóbb lesz, nagyon valószínű, hogy nem lesz szükség egészen az előirányzott összegre.

A bizottság tudomásul vette az adóügyi tanácsnok jelentéseit és azt fogja ajánlani a közgyűlésnek, hogy a szerződés végleges megkötésére adjon fölhatalmazást a polgármesternek és intézzen fölterjesztést a belügyminiszterhez,

hogy a vashidak főljárójához szükséges H földfele telek és a Zsigmondháza község tulajdonát képező Petőfi csárda kisajátítására adja meg a kisajátítási engedélyt.

Institúris Kálmán kir. tanácsos polgármester elnökielte alatt jelenvöltek az ülésen: *Lócs* Rezső adóügyi tanácsnok előadó, *Varjassy* Lajos h. polgármester, *Reicher* Károly tiszti főügyész, *Viragh* Lajos főmérnök, *Herling* Gyula mérnök, *Domány* József, *Korbuly* József, *Mayer* Miksa, *Reisinger* Sándor, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Schwarz* Jenő dr., *Tolnai* János dr. és *Wadowszky* Gusztáv bizottsági tagok.

SPORT.

+ Az aradi Turista egyesület január 5-én, pénteken este 6 órakor tartja a „Vadászkőr” vendéglő nagytermében (Vass-szálló épületében) VII. rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgyal: 1. Elnöki megnyitó: *Péterffy* Antal elnök, 2. A választmány évi jelentése: *Ritt* G. u. a titkár, 3. Az 1905. évi zárszámadás és az 1906. évi költségvetés megállapítása: *Kivle* An al pénztárnok, 4. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1905. évi számadásokról: *Bund* Henrik biz. elnök, 5. Igazgatósi előterjesztések: *Schmidt* János igazgató, 6. Az új tisztikar választása, 7. Esetleges indítványok. A közgyűlést vacsora és azt férfi esély fogja követni, melyen *Rozsnyay* József dr. vetített képeket fog bemutatni.

+ A Tornae egyesület köréből. Az Aradi Tornae egyesület a karácsonyi és újévi szünet után a tornazást január 8-án szerdán, a vívást pedig január 4-én csütörtökön megkezdte. A női tornaszakosztály 8-án szerdán szintén megkezdte működését.

A magyar operastaggione szintársulatok szövetezése.

(Arad, Temesvár, Debrecen, Kolozsvár, Szeged, Nagyvárad.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, január 2.

A jelenlegi színházi viszonyok a vidéki társulatoknak rendkívül megnehezítik még a könnyebb fajta operák előadását is. Ennek egy részét az az oka, hogy a vidéki szingazgató vegyes társulatot köteles tartani, mert mindenféle kategóriába eső szindarabot köteles és kénytelen lehetőleg előadni, másrészt a jó énekesek és énekesnők hiánya akadályozza az operák előadását. Talán csak a temesvári és aradi társulatban vannak egyedül kizárólag operára szerződött énekes tagok. A többi szintársulat csak részben rendelkezik operába beállítható erővel. Itt a tenorista, ott a baritonista rendelkezik operában használható hanganyaggal és énektudással. Szakavatott énekesnőkben pedig olyan nagy a hiány, hogy *Z. Singhoffer* Vilma, *Sugár* Arankán, *Seterényi* Malvinon, *Károlyi* Leonán és *Kapossy* József kivül alig van énekesnő, akinek precíz előadásu operában szerepet lehetne juttatni. Ezek az operában alkalmazható erők teljesen szétszórva vannak jelenleg szerződésben s csak *Krecsányi* Ignác és *Szendrey* Mihály rendelkeznek a következő, teljesen szervezett operatársulatokkal: *Krecsányi*nál: *Seterényi* Malvin koloratur, *Bejczy* György alt, *Bejczy* György tenor, *Szántó* Gáspár bariton, *Vajda* Alfréd basszus. Ezekhez csatlakozik virágvasárnaptól kezdődőleg *Mihályi* Ernő, a Királyszínház jelenlegi tenoristája és *Árkosi* a jelenleg Debrecenben működő bassista. *Szendrey* Mihály társulata van még azon a szinten, amelyen *Krecsányi* hatalmas társulata, amennyiben *Déri* Jenő tenorista (aki azonban már az Operához szerződött), *Kapossy* Józsa énekesnő, *Hunyadi* József baritonista, *Fenyvessy* Margit, *Ladizslay* József és talán még *Faludy* Károly képesek a legkényesebb igényű

operaelőadásban is énekelni. Elvittázhatatlan, hogy egyes társulatok egyes elsőrangú énekesekkel rendelkeznek. Így például még Debrecen is vállalkozhat könnyebb fajta Verdi operákra. *Z. Singhoffer* Vilma, *Békefi* Lajos és *Árkosi*, a bassista, kitűnő énekesek. Kolozsváron *Bay* László, újabban nagyon dicsért *Csurgay* Adél és *V. Váldy* Mariska elsőrangú operai erők.

Ily formán minden társulat képes könnyebb menetű operákat színrehozni, kivéve talán a nagyváradit, a melyben csak *Székely* Gyula baritonista, a kitűnő kórus és esetleg althangjával *T. Pogány* Janka illeszthetők operaelőadás keretébe. A szegediek is gyöngék jelenleg ének dolgában, a mi *Makó* Lajos szingazgató későn kezdett tavalyi szervezkedésének tulajdonítható. Jövőre itt is erős énekes társulat lesz. Mindezeket egybevetve, a temesvárin kivül, a hol *Wagner* előadások is vannak műsoron, nincs egyetlen társulat, amely nagyobb operai vállalkozásba merne fogni. A Verdi-operák, az Erkel szerzemények és a Mascagni *Parasztbecsülete*: ezeket fujják jólrosszul évek óta...

Nagyvárad város szingügyi bizottságában vette fel először az operastaggione eszméjét *Várady* Zsigmond dr. Akkor kivihetetlennek tartották azt a tervet, hogy több vidéki szingazgató egymással szövetezzék és énekesekből egy operatársulatot alkotva, néhány turnust csináljon a szövetséges városokban. Most azonban közeledik az országos hírű vállalkozás a megvalósulás felé. Nagyvárad művészi köreiből kiindulva újra felvetették az opera-staggione eszméjét, mely most már teljesen megérett a létesülésére. A terv megvalósítóinak az élén *Várady* Zsigmond áll, a kivel egyetért úgy a szingügyi bizottság, mint Nagyvárad városának összes művészeti tanácsai. Kidolgoztak egy részletes tervet is, amelynek alapján hat szingazgató között köttetnek meg a staggione-szövetség.

E hat város Arad, Temesvár, Debrecen, Kolozsvár, Szeged és Nagyvárad. Az előadandó hat operát a hat városban összesen harminchatszor adnák elő *Wagner*, *Puccini*, *Farkas* Odón és *Zichy* Géza prof alkotásaiból. Minden város szintársulata kórusának hat elsőrangú tagját engedné át az opera-staggione turnusra. Ez a harminchat tagú kórus mindenkor kiegészülne annak a városnak a kórusával, amelyben a staggione időzik. Ily módon halvánál több tagot számlálna az operaszövetség kórusa. A zenekar pedig a helybeli zeneegylet vagy katonaság összeállított orchesterével bővülne ki. Maga a társulat a következő énekesekből állíthatnák össze:

Tenoristák: *Bejczy* György (Temesvár), *Mihályi* Ernő (Temesvár), *Déri* Jenő (Arad), *Faludy* Károly (Arad), *Békefi* Lajos (Debrecen), — Baritonisták: *Szántó* Gáspár (Temesvár), *Bay* László (Kolozsvár), *Hunyadi* József (Arad), *Ladizslay* József (Arad), *Székely* Gyula (Nagyvárad), *Falussy* István (Temesvár). Bassisták: *Vajda* Alfréd (Temesvár), *Árkossy* Vilmos (Debrecen), *Vámos* Jenő. — Énekesnők: *Seterényi* Malvin és *Bejczy* György (Temesvár), *Z. Singhoffer* Vilma (Debrecen), *Kapossy* Józsa (Arad), *V. Váldy* Mariska és *Csurgay* Adél (Kolozsvár), *T. Pogány* Janka (Nagyvárad), *Fenyvessy* Margit (Arad). Ezekon kivül természetesen sok jó énekes van, de csak kisebb szerepekre volna alkalmazhatók megfelelő rutin híján. Ezzel a társulattal kettős szereposztásban lehetne betanulmányozni az operákat.

Nehézségeket csak a próbák támasztásának. De ezt is el lehet kerülni, ha az énekesek saját társulatuknál jól betanulják a partijukat

a zongoránál s aztán utaznának a zenekar — s ensemblé próbákra a staggione első állomására, amely a terv szerint Temesvár volna. Az opera staggionának azonban okvetlenül egy karmesterre van csak szüksége. Eddig kombinációba vették Mártonffy Györgyöt (Nagyvárad), akinek igazi nagy sikerrel voltak az utóbbi időben. Orbán Árpádot (Temesvár) és Virányi Jenőt (Kolozsvár).

Az operastaggione költségeit az — eddig kidolgozott tervek szerint — a következőképpen fedeznék: Az állam adjon összesen 10 ezer korona segílyt, — a magyar királyi Operaház adja meg az operák anyagát és előadás engedélyét, azonkívül a szükséges díszleteket és ruhákat, — az államvasut biztosítson szabad utazást a staggione-társulatnak, — minden város vállalja el a vendégszereplés ideje alatt a vendégtársulat ellátását, ami 2000 koronába kerülne városonként, — az ötven százalékkal felemelt helyárból keletkezett jövedelmek tíz esetleg tizenöt százaléka. Az igazgatók azért nem áldoztatnak többet, mert a staggionéba illesztett tagjaikat hosszabb ideig nélkülöznék társulatuknál. Igaz ugyan, hogy a kettős, esetleg hármas szereposztással elkerülhető volna, hogy hosszabb ideig vonják el az egyes tagokat a társulatoktól, de a kórusnak állandóan együtt kellene maradnia.

Körvonala ez lenne az opera-staggione terve, mely természetesen változhatik vagy kiegészülhet. A hat igazgatót a legközelebb fogják értesíteni a tervezők, akik már most megkérlik Krecsányi Ignác temesvári szinigazgatót, hogy álljon az ügy vezetésének az élére.

Csend a politikában.

Wekerle békeakciója?

(Laszberg főispán leasz.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 2

A pártvezérek újévi nyilatkozatai uralják a politikusok kedélyét s a nyilatkozatokhoz fűzött kommentárok, meg a belőlük vont következtetések adnak anyagot a mai nap krónikájának. A kommentároknak azonban nincs nagy jelentőségük s a következtetések sem érdemelnek valami nagy megbízhatóságot, építeni pedig éppenséggel nem lehet rájuk, mert egyik nyilatkozat sem járult a helyzet tisztázásához és nem hozta közelebb a kibontakozást. Valamennyiből kiérzett ugyan a békére való hajlandóság és talán ez lehet a magyarázata annak a szárnyra kelt hírek, hogy *Wekerle* Sándor is fölcsapott a béke-akció egyik katonájának s elment *Kossuth* Ferenchez, akivel hosszasan tárgyalt. De ennek a hírek csakhamar lementszették a szárnyát, még mielőtt föl szállhatott volna a magasba. Sokkal több hitelt érdemel az a tudósítás, amely azt jelenti, hogy Lukács László holnap, vagy holnapután újból megkezdí az abbanhagyott tárgyalásokat. Hogy ezekből a tanácskozásokból megszületik-e majd a béke, azt sokan óhajtják, de kevesen hiszik, mert nem igen van, amire Lukács akciója támaszkodhatik.

Tisza István köszönete.

Tisza István gróf a *Podmaniczky* Frigyes báróhoz intézett következő táviratban köszönte meg a szabadelvű párt újévi üdvözlését:

Fogadjátok hálás köszönetemet és őrizzék meg azt az igaz barátságot szá-

momra, mely a közügy önzetlen szolgálatában vívott harcok bajtársainak lelkét forrasztja.

Wekerle és Kossuth a békéért.

Egyik budapesti estilap a következő szenzációs közléssel kedveskedik olvasóinak:

A legújabb békeakció fonalai *Wekerle* Sándor kezében futnak össze.

Az akció körülbelül két héttel ezelőtt indult. Kezdeményezői gróf *Apponyi* Albert és *Wekerle* Sándor. A két államférfiu egyszerű eszmecserét folytatott, hogy miképpen lehetne az országot a mostani bajokból kivezetni és ennek a beszélgetésnek során született meg a gondolat, hogy jó volna, ha *Wekerle* venné a kezébe a kibontakozást.

Részleges programot nem csináltak, hanem csak annyiban maradtak, hogy *Wekerle* azon lesz, hogy a többség kormányrajutását elősegítse és ezért érintkezésbe fog lépni elsősorban *Fejérváryval* és ha ott megfelelő talajt fog találni, akkor felkeresi *Kossuth* Ferencet és vele állapítja meg a kibontakozás részleteit.

Wekerle fel is kereste *Fejérváryt* és ennek a látogatásnak eredménye *Fejérváry* újévi beszéde, amely azt a témát variálja, hogy a többségnek nem joga, hanem kötelessége a kormányalakítás és birtokon belül a jogos nemzeti kívánalmak érvényesítése.

Wekerle már a múlt héten jelezte *Kossuth*nak látogatását és vasárnap tényleg fel is kereste *Kossuth*ot és vele két óra hosszat tanácskozott.

Ennek a tanácskozásnak részletei még ismeretlenek, megállapodásról még éppenséggel nincsen szó, de az biztos, hogy a tárgyalásokat a megkezdett uton folytatni fogják. *Kossuth* a tanácskozás részleteit tegnap délben a nála tisztelt pártvezéreknek is elmondta és valamennyinél készséget talált a tisztességes békének mielőbb való megkötésére.

Az eddigi kísérleteknél komolyabb akcióról van szó, mely remélhetőleg eredményes is lesz. A vezérő-bizottságnak még a hét folyamán lesz alkalmja a történekről hivatalos tudomást szerezní és állást foglalni s a mi értesülésünk szerint ez az állásfoglalás nem fog gátat vetni a további kedvező fejlemények elé.

Késő éjjel jelentik Budapestről: *Kossuth* Ferenc egy újságíró előtt megcáfolta a legújabb békeakcióról szóló hírt. *Kossuth* a leghatározottabban kijelentette, hogy *Wekerle* Sándorral ily irányban nem tárgyalt és nem igaz az sem, hogy *Wekerle* a minap meglátogatta volna.

Makó ellenáll.

Makóról táviratozzák: *Farkas* József polgármester bejelentette *Cseresnyés* János főispánnak, hogy az önkéntes adók behajtása és az önként jelentkező ujoncnál a hatósági eljárást megtagadja. *Farkas* Mór központi főszolgabíró az erre vonatkozó rendeletet végrehajtja és jelentette, hogy a központi járás több községi előjárósága is végrehajtja a belügyminiszternek idevonatkozó rendeletét.

Laszberg Pestmegye főispánja.

Pestvármegye székházán elterjedt hírek szerint *Laszberg* Rudolf gróft legközelebb, talán még e héten kinevezik *Pestmegye* főispánjává. *Laszberg* gróf karhatalommal

is igyekezni fog az esküt letenni, melynél *Gajári* Géza országgyűlési képviselő fog segédkezni. Ugyancsak vármegyei hír szerint *Beniczky* Lajos alispánt e héten fölfüggesztik állásától.

A január 8-kára kitűzött pestmegyei közgyűlés iránt, — különösen abból a szempontból, hogy az elnöklés kérdését miként sikerül eldönteni, — igen nagy az érdeklődés. Ezt csak fokozza az a körülmény, hogy a második számú tárgysorozatra fölvették a következőt:

Győr vármegye átirata, gróf *Laszberg* Rudolf pestvármegyei szereplése tárgyában.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 6. Az aradi izraelita népkonyha estélye (Iparosház.) — Az aradi hivatalzolgák betegsegélyző- és temetkezési egyletének táncvigalma (Tóth-vendéglő.)

Február 3. Az aradi szegénytanulókat segélyző egylet táncvigalma.

Január 13. Az aradi turista-egyesület házi estélye (Tóth-vendéglő.)

A népkonyha estélye.

Arad, január 2.

Aradon az idel farsang nem a monstre-mulatságok jegyében indul meg. Hiányzanak a mulatság-tervekből az olyan esték, amikor a bál-termekeket valóságos városokká alakították át és a díszes sátrak között ezrével hullámozott a tömeg, amely mulatott s amelyet megpumpoltak.

Az idén kiment a divatból ez — s úgy látszik — a pumpolás is. Az első nagyobb szabásu mulatság az aradi népkonyha estélye lesz, szombaton, s ennek egyéb célja nincs, mint-hogy mulattasson. A belépő díjon kívül, amelyet három koronában állapítottak meg, *semmiért semmi címen* nem szednek díjat és nem vesznek pénzt s ezen az összegen felül aligha is lesz módjában költekezni az estély vendégeinek.

A mulattatásból pedig a legjavát adja. Az estélyt *Tarka Szinpad* nyitja meg, derűs, eleven hangverseny, amelynek során az avatott műkedvelők, — részint már ismert, nagyhírű erők, részint új, szenzációs fölfedezések, — érdekes, eredeti és ötletes számokkal fogják egymást fölváltani. Hogy egy kis metaforával éljünk: a klasszikus műélvezet és a jókedvet fakasztó humor fognak a *Tarka Szinpad* műsorán csókot váltani. A *Tarka Szinpad* műsora már készen áll s csak a végső szentesítésre vár, hogy azt a nyilvánosság elé juttassa.

A műsort tánc követi. Az estélyt, amint ismeretes, az iparosház dísztermében tartják meg. Az estélyre karzati jegyeket adnak ki, a melyek holnapról kezdve kaphatók az ifj. *Klein* Mór féle könyvkereskedésben.

(=) Az Aradi Kereskedők Köre Szilveszter estje. Nagy emlékezetes siker koronázta az Aradi Kereskedők Köre Szilveszter-estjét, amelyet a Fehér Kereszt nagytermében tartottak meg. A műsor első számának *Kell* József joghallgató, az országos zeneakadémia volt hallgatója *Sarasate* spanyol tánci közül játszott el hegedűn 2-öt. A jeles fiatal művész a buja spanyol zene legfinomabb árnyalatait is bravuroz technikával adta vissza. A meg-megújuló tapsok hívására *Reményi* Ede kedvenc műsordarabját a *Repülj fecske*-et játszotta érzésteli hangulattal kitűnően. Mindkét számot *Goldzicher* Albert kísérte zongorán, nagy avatottsággal. Lelkes ünneplés tárgya volt *Faix* Jaquesné urnő, aki ezután zongorához ült. Liszt „Tarantellá”-ját játszotta klasszikus tökéletességgel, mesteri módon, s ez a szereplése méltóan illeszkedett

be Faixné előbbi nagystilű sikereinek láncába. A közönség óvációnak engedve, megtoldotta ezt még egy számmal. A komoly zeneszámokat ezután a mulattató zsáner váltotta föl s ebben az Aradi Nemzeti Színház két elsőrendű tagja Szendreyne Rontai Boriska, Nyáray Antal, továbbá egy szeretetreméltó csöppség: Bankónének a színház társalgási színésznőjének öt éves leánya jeleskedtek. Sz. Rontai Boriska előbb néhány magyar nótát énekelt el, azután egy könnyű indulót, temperamentumosan, szubrettehetségének legjavával. A kis Bankó-leány előbb egymaga táncolt a dobogón, elragadó ügyességgel, majd Rontával egy tánc kettőst. Nyárai pedig a színeknek, a sokoldalúságnak virtuouza volt. Előbb „A csavargó” című dallal a szívekre hatott, azután szeretetreméltó komikuma kuplékban, tréfás dalokban emelte a kedvet. Az óra, Vár vár . . . kuplák óriási hatást keltettek.

A műsor utolsó száma Szendreyne és Nyárai mulattató kettőse: A pesti ligetben volt, amely tetőpontjára juttatta a vidámságot. A műsor után tánc volt, amely hajnalig tartott. Az emlékezetes sikerért sok elismerés érte a kör agilis vizsgálmi bizottságát, amely Sági Henrik vizsgálmi bizottsági elnök és Krausz Lipót jegyző vezetése alatt működött. Az estélyen jelenvolt hölgyek névsora ez:

Asszonyok: Baumann Rudolfné, Baumann Józsefné (Kétegyháza), Borán Beláné, öz. Borán Antalné, Berger Albertné, Berger Manóné, Blum Ignácné, Binét Ignácné, Czukker Sándorné, Dávid Vilmosné, öz. Diamant Miksáné, Dalmé Lajosné, Dürr Kocsárdné, Eisler Edéné, Eisler Mórna (Bécs), Donáth Simonné, Fenyves Józsefné, Gartner Lipótné, Grünberger Jenőné, Geller Izsóné, Guld Emilié, Faix Jacquesné, Guttman N. né, Hammer Zsigmondné, Hammer Vilmosné, Halpern Edéné, Havetits Jánosné, Herczeg Lászlóné, Hauser Mórna, Joanovits Antalné, Kaufmann Lajosné (Vinga), Holtzer Józsefné (Szerenes), Karácsonyi Mártonné, öz. Hartmann Manóné (Temesvár), öz. Kell Manóné, Kecskeméti N. né (Deba), Kenpich Zsigmondné, Klein Aronné, Koch Sándorné, Koch Danielné, Koch Edéné, öz. Kohn Hermanné, öz. Kronstein Mórna, Kron Lipótné, Kalmár Józsefné, Kornis Ödöné, Kornis Izsóné, Kun Józsefné, Lévai Adolfné, Lévai Lipótné, Lichtblau Joachimné, Meer Arminné, Mandl Mórna, Mandl Simonné, Mautner Gyuláné, Mencezer Jakabné, Pözl Miksáné, Piláth N. né, Prolich Istvánné, Radó Sándorné, Reich Jenőné, Rózsa Gézáné, Rónsi Beláné, Répásy Pálné, Rosengartonné, Sági Henrikné, Spitzer Lászlóné, Schwarz Renikné, Spielmann Ignácné, Szücs F. Vilmosné, Szilágyi Jánosné, Stern N. né, Steinné (Magyarad), Singer Henrikné, Weinberger Jánosné, Weiszberger Mórna (Gurahonc), Weisz Adolfné (Ujarad), Weisz Jakabné, Weisz Józsefné, Weinfeld Lipótné, Weisz Jenőné, Wolf Sándorné, Winternitz Jenőné stb.

Leányok: Andrady Ilonka, Bender Józsa, Bleyer Margit, Bürger Veronka, Blum nővérek, Damant Ella, Eibenschütz Juliska, Penyves nővérek, Flamm Berta, Fleiszig Ilon, Gottlieb Rózsa, Havetits Józsa, Hirschler nővérek, Guttman Margit, Gartner Józsa, öz. Rózsa, Grünberger Katia, Halpern Annus, Herczeg Irén, Holtzer Mariska (Szerenes), Joanovits nővérek, Kell Stefi (Budapest), Kertész nővérek, Kornstein Ilonka, Lichtblau Rezsín, Kohn Irén, Löbl Rezsín, Mandl Józsa és Erzsi, Mandel Netti, Pilát nővérek, Pichler nővérek, Rosengarten Gizi (Déva), Singer Janka, Spitzer Hermin, Spielmann Irén, Stern Piri (Magyarad), Schwarz Blanka, Szilágyi Ilonka, Stern nővérek, Wienfeld Rezsín, Weisz Szeréna, Wolf nővérek stb.

(=) Az újszentannal Polgári Kör december 31 én a Zimmermann vendéglő nagytermében hangversenyyel és táncvizsgálommal egybekötött Szilveszter estélyt rendezett, mely minden tekintetben fényesen sikerült. A koncerten Zimmermann Románka, Adelmann Ferencné és Strifler Erzsike zongorajátékukal, Dömötör Vilmos hegedű játékkal és Dömötör Ilonka énekkel működtek közre, amikhez Kelemériné D. Róza és Joanovits Sándor szolgáltak zongora- és tárogató kísérettel. Humoros felolvasást tartott Zombory János. Jelen voltak:

Asszonyok: Arnold Ferencné, Buttinger Jánosné, öz. Bleicsefer Józsefné, öz. Bund Aurélné, Dio-

szegi Józsefné, Eöt. és Mihályné, Frank Viktorné, Grozeszku Sándorné (Varsánd), Gattermayer Károlyné, Gantner Jánosné, Grün Hermanné, Hilier Jakabné, Kreiflen Józsefné, Lulay Mihályné, Mandel Antalné, Martics Antalné, Oster Jánosné, Prinsinger Mihályné, Popovics Aurélné, Roth Lóriné, Szkala Józsefné (Arad), Strifler Józsefné (Arad), Steiger Ferencné és Jakabné, Steiner Miklósné, Veger Béjáné, Vass Dezsóné, ifj. Werner Adolfné, Wolf Ferencné, Zombory Jánosné, Zimmermann Ádámné és Károlyné.

Leányok: Arnold Boriska, Gattermayer Irén, Kintzig Anna, Krause Matild (Glegovac), Martics Roza és Katia, Martics Lujza, Margold Poida, Oster Mariska, Strifler nővérek (Arad), Steger nővérek, Totterer nővérek, Wolf nővérek, Zimmerman Romána és Jolán, Zimmermann Anna, Zimmerman Nina.

(=) **Turista estély.** Az Aradi Turista Egyesület a menedékház alap gyarapítására rendezendő második szórakoztató házi estélyét január hó 18 án a Tóth (vált Kass) főle vendéglő nagytermében tartja meg. Az estély két részből: hangversenyből és táncból fog állani.

(=) **Táncpróba Megyesegyházán.** Fenyvesen sikerült táncpróbát rendezett Megyesegyházán Kántor József táncitanító Szilveszterkor, Vogel Benő vendéglős nagytermében. A műtánságon a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Bozó Lajosné, Blau Ignácné, Gyurkó Jánosné, öz. Klein Józsefné, Györfi Józsefné, Prász Jakabné, Kohuth Józsefné, Sipos Jánosné, Szatanko Károlyné, Pecs Imréné, Linkáné, Uhrin Mihályné

Leányok: Prász Zsuzsanna, Blau Margit és Etelka, Gyurkó Erzsike, Kohuth Paulina, Lujza és Bözsi, Kohoniz Anna, Klein Aranka és Böske, Sipos Mariska, Bozó Rózsika, Szatanko Emília, Czirik Zsuzsika, Pecs Zsuzsika, Vogel Mici és Juliska, Erdelyi Ninuska, Uhrin Jusztí és Katalin, Lakatos Aranka, Piros Juliska, Györfi Teréz stb.

Vakmerő betörések Apateleken.

(A szekeres kolnalfosztogató.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Ujév napját az aradmegyei betörők sem hagyhatták megünneplés nélkül. *Apateleki* tudósítónk egyszerre négy betörésről számol be, még pedig olyanokról, amelyek egyrészt a tettesek vakmerősége másrészt, a módszerük eredeti volta miatt igazán megérdemlik a megörökítést.

A betörők ujév éjszakáján egyszerre négy uri kolnát fosztottak ki az apateleki szőlőhegyen. Amint a jelekből következtethető, egy egész banda működött a kolnák körül s szerzők számukhoz hozzáfűzték a legujabb vívmányt: a szekereket. A barátságos látogatók ugyanis több szekérral mentek egyik helyről a másikhoz és kényelmesen felraktak ezekre minden megmozdítható és elvihető tárgyat. Teljesen kiűritették *Vululeszku* Titusz borosjenői szögabíró, *Krassó* Miksa szatmári nagybirtokos, *Lászlóffy* Istvánné nagyváradi birtokosné és egy jó módú apateleki gazda kolnát, nem hagyva ott egyetlen fillér értékű dolgot sem.

Elvitték a kolnákban talált bort, a butorokat, az ágyneműt ágyastul, ruhákat, szerszámokat. Egyszerűen és kényelmesen felraktak mindent a szekerekre s azzal odább állottak. Egészen biztosak lehettek a dolgukban, mert láthatólag gondosan fosztogatták ki mind a négy kolnát.

Miután Apateleken nincsen csendőrség, a betörőket a borosjenői és morodai csendőrsők együttes erővel üldözik. A kocsi nyomokon elindulva, eljutottak egészen a körösvölgyi országtúlig, ahol azonban már nem lehetett a nyomokat tovább követni. A betörők máskülönben semmi nyomot nem hagytak hátra, úgy, hogy még csak sejtetni sem lehet, kik voltak és merre menekültek. Az esetről jelentést tettek az aradi királyi ügyészségnek is. A nyomozás folyik.

Az aradi művészek sikerei.

(Művésztelep a Marosparton.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Az aradi képzőművészek táriata tegnap délután bezárult. Sem a helyi kultusz, sem az elfogultság nem vezetett tollunkat, mikor konstataljuk, hogy a tárlat sikere meglepően szép volt, s hogy Arad műpártoló közönségének fejlettségét mi sem dicséri jobban, mint az az anyagi eredmény, amelyre a művásárlások révén a kiállítás rendezői szert tettek. A Nemzeti Szalon legutóbbi aradi tárlatán nem kelt el annyi kép mint most, s a befolyt összeg sem érte el a mostanit. Közel ötven műtárgynak akadt gazdája, s ezért négyezer koronán felüli összeg ütötte a művészek markát. Látogató is bőven volt; számuk meghaladta az ezret. A szép eredményt, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a Kossuth-alap a kiállítás révén mintegy 200 koronával gazdagodott, az összes költségek leszámítása után.

Az eladott műtárgyak, számszerint 44, a következők:

Anyos Viola: Krisantemumok, megv. Abrai Lajos; Balla Béla: Alkony, megv. Csánk Lajos; Albert Andor: Baránykak, megv. Auszterweil László dr.; Jankó Gyula: Anemónák, megv. Csánk Lajos; Anyos Viola: Orgona és Szegfű, megv. Stongl Andor; Urhegyi Alajos: Hazafelé, megv. Csánk Lajos; Anyos Viola: Mátyás madár, megv. Mairovitz Emil; Anyos Viola: Csenedélet, megv. Deutsch Arturné; Balla Frigyes: Bakter, megv. Mairovitz Emil; Urhegyi Alajos: Alkony a Balatonon és Mocsaras táj, megv. Csánk Lajos; Uferbach Jenő: Nyires, megv. Koslitszky Viktor; Anyos Viola: Ószi hangulat, megv. Lukácsy Lajos; Somogyi Gusztáv: Zöldben, megv. Seidner Bernátné; Németh Lajos: Pátás, megv. Vecsey Jenő; Urhegyi Alajos: Czigányok, és Sátor alatt, Balla Frigyes: Piroxerás időkből, megv. Funkestein József; Balla Frigyes: Oreg koldus, megv. Auszterweil László dr.; Balla Frigyes: Pici piros a ma, megv. Jakabffy Lajos; Jankó Gyula: Hótt-Maros mentén és Urhegyi A: Eletés, megv. Ottovay József; Balla Frigyes: Két tanulmányfej Urhegyi A: Mocsaras táj és Ószi délután, megv. Tóth Endre; Uferbach J: Mezei virágok, megv. Ottovay József; Németh L: Nyirendő, megvette Tóth Endre; Urhegyi A: Ótmető, Balla Frigyes: Víztorony, Somogyi Gusztáv: Kazlak, Németh L: Ószi táj, Albert Andor: Tanulmányfej, megvette Aradváros; Anyos Viola: Tanulmányfej, megvette Kaszab Géza; Urhegyi A: Ószi reggel és Kis halász, megvette Sugár Jenő dr., Urhegyi A.: Falu végén és Balatoni részlet; Jankó Gyula: Mezőn, megvette Domán Sándor; Urhegyi A.: Kenesei partok, Mocsaras táj és Maros partján, megvette Vecsey Géza dr.

Ezen eredmény oly mértékben emelte a művészek ambícióját, hogy szó esett róla, miszerint tavasszal Gyulán, vagy Szabadkán csinaljanak hasonló kiállítást.

A tárlat sikere révén az aradi művészek egy régi tervüket is igyekeznek megvalósítani: a *művésztelep* eszméjét. Most újabb mozgalom indult meg, hogy egyelőre egy műterem házat építsenek a Maros parton. A terv teljesen reális alapon halad a megvalósulás felé: Szőke és Biró műépítésszek már készítették is a ház terveit, s nincs kizárva, hogy Arad nemsokára épüljön ottthona lesz a magyar művészeknek, mint Szolnok.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi sakkverseny kezdete. Ma este fél kilenc órakor kezdődött meg az aradi sakkverseny. A mai első versenynapon a következők mérkőztek: Bruckner — Trösztler, Szemere — Jakabffy, Bokor — Wittenberger, Berta — Klein. A hivatalos eredményt a kör vezetősége minden hét végén fogja közzé tenni.

(*) A betegsegélyző ujéve. Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár orvosi és tisztviselő.

kara Tumó Lajos alelnök és Lettner Ernő dr. pénztári főorvos vezetése alatt tisztelgett tegnap az újév alkalmából Czukor Lászlónál, a kerületi betegsegélyző pénztár népszerű elnökénél, akihez Tumó Lajos alelnök meleg hangú üdvözlő beszédet intézett. Czukor László elnök megastottan mondott köszönetet az üdvözlésért és sajnálatát fejezte ki azon, hogy az a rövid idő, amióta a pénztár élén áll, nem engedte meg neki, hogy a betegsegélyző iparos tagjai érdekében annyit tegyen, amennyit szeretett volna tenni, egyuttal ígéretet tett, hogy minden erejéből a pénztár felvirágoztatására fog törekedni és arra, hogy ez a betegsegélyző egyesület a virágzásnak arra a fokára emelkedjék, amely az ő szemel előtt lebegett, mikor az elnöki tiszttel elváltatására határozta el magát. A tisztelgés az elnök életével ért véget.

Mikor a föld megrendül.

(Veszedeelmes földrengések.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2

Az imént beköszöntött 1906. év első jelentősebb eseménye egy súlyos természeti csapás, amely a Dunántul, Horvátország és az osztrák alpesi tartományok több városában nagy pusztításokat vitt véghez. Számos városból érkező és nagyjából egybehangzó jelentések szerint ma reggel oly erős földrengés dult, aminőre az 1880-iki zágrábi és az 1895. évbéli laibacai katasztrófák óta nem volt példa azokban a kisebb-nagyobb földrengések által sűrűn meglátogatott országrészekben.

Emberélet szerencsére nem esett áldozatul, de anyagiakban, a házakban és iakásberendezésekben a földrengés igen jelentékeny károkat okozott. A lakosságot a vészes természeti tűnemény nagy rémületbe ejtette, mert attól tartanak, hogy a mai földrengés csak bevezetője még ezután következő súlyos sorscsapásoknak.

A mai földrengésről az alábbi távirati tudósítás számol be:

Zágráb, január 2. Ma reggel 5 óra 25 perc kor északnyugat felől délnyugati irányban öt-hat másodpercig tartó földrengést érezték, a melyet több vertikális lökés követett. Több ház fala megrepedt, számos kéménnyel lehullott a vakolat, de a kár jelentéktelen. A lakosságot a földrengés kezdetben igen nyugtalanította, de később megnyugodott.

Barcs, január 2. Ma reggel 1/6 órakor Barcsen földrengés volt morajjal és erősebb, tovább tartó lökessel.

Letenye, január 2. Ma reggel 1/6 órakor erős földrengés volt észlelhető, amelyet földalatti moraj kísért.

Budapest, január 2. Zágrábban és a Dunántul több helyen ma korán reggel földrengést érezték. Pécsen a földrengés megrázkódtatta a házakat és sok helyen megállította az órákat. Baj nem történt. A város környékén is érezték a földrengést. Letenyén a földrengést földalatti moraj kísértte, Barcsen és Nagykanizsán szintén érezték földrengést.

Zágráb, január 2. Ma reggel 5 óra 29 perckor erős földrengés volt, melyet kisebb időszakokban több kisebb lökés követett. Az első lökés tíz másodpercig tartott és a legerősebb volt, amelyet az 1880-iki nagy földrengés óta észleltek. A földrengés riasztó hatást tett a lakosságra és igen jelentékeny károkat okozott. A háztetőkről a zsindelyek és kémények lehullottak és a lakásokban is igen sok kárt okozott a földrengés. A bolozatokról leest a vakolat és számtalan váza és szobormű eltört. Így a *Tageblatt* szerkesztőségében *ökölnyi nagyságú kővek és vakolatok hullottak alá. Az érseki palo-*

tában is erősen megrongálódtak a falak. A leánynevelő intézetben beomlott a tüzfal és *ruhánt a háztetőre, amelyen nagy pusztítást vitt véghez.*

A hatóságokhoz és a lapok szerkesztőségéhez számtalan jelentés érkezett a fő drengés által okozott károkról. *Kálcs* honvédezdés lakásán lezuhant egy csillár és darabokra tört. Az államvasutak állomási épülete erősen megrongódott és a falakon számos repedés támadt. A székesegyházon is több repedést észleltek és a középhajóban egy oszlop tíz centiméternyire *elmozdult a helyéből.*

A földrengés által okozott károkról jelentések érkeztek Stubicáról, Kasináról, ahol a lakosok nagyon megrémültek és nem bírhatók rá, hogy lakásukta visszatérjenek. Ezenkívül igen erősen érezték a földrengést Károlyvárosban, Varasdon és Koprancán.

A zágrábi városi tanács két bizottságot küldött ki a károk megállapítása végett. A helyzet igen komoly. A városban nagy az izgatottság és már reggel hat órakor zsufolva voltak a kávéházak, melyekben a földrengésről beszéltek.

Grác, jan. 2. Ma reggel hatodfél órakor meglehetősen erős földrengést érezték Cilliben, Marienburgban és Drachenburgban. Cilliben és Römerbadban négy másodpercig tartott a legerősebb lökés. Több házról lezuhantak a kémények. A lakosság attól félt, hogy az 1895-iki nagy földrengés, amely különösen *Laibach* városában pusztított, ismétlődni fog.

Az első bál.

(Az egyetemi ifjak estélye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Az idei szezon első bálja egyszersmind érdekes vállalkozás is volt: az egyetemi hallgatók most rendezték Aradon első mulatságukat, amelynek sikere után ítélve, szinte bizonyosak lehetünk, hogy ezután a debüt után folytatás is következik. Mert a ma esti bál a legmagasabb fokú kedélyesség jegyében zajlott le, s akik a mulatságon résztvettek, megnyugodva konstatálták, hogy az egyetemi hallgatók mégsem csak tüntetéssel és semmittevással töltik az időjüket, amint azt rossz nyelvek mondják. Táncolni is tudnak a fiúk, sőt igen jól tudnak, nem is említve az udvarlásban való magas képességüket.

Már a mulatság eredeti szövegű meghívói, melyek igen ötletesen utánozták az egyetemi diplomák szövegét, mutatták, hogy a negyven tagú rendezőségben van ötlet és van igyekezet, hogy a legjobbat nyujtsák a báljukon résztvevőknek. Ezt az igyekezetet ma fényes siker koronázta. Maga a táncrend, melyet a megjelent hölgyek kaptak, igen izlées és ujszerű, szinte meglepetésszámba menő volt. A megjelent előkelő közönséget *Gyurkovics* András cigánybandája fogadta vlg muzsikával.

A nagyszerű estélyen folyton emelkedő kedélyhangulat uralkodott, amely az éjjeli órákban érte el a tetőfokot. A cigány természetesen igen bőven húzta, hogy nem ütök a jogászt agyon, amit különben még a hajnali órákban is bőven hangoztattak a rendezőség jogásztagjai, — mert a közönség csak a reggeli órákban fog szétoszolni. Ezt éjjel után két órakor jelentő egyik rendezőségi tag, aki félóránként harctéri tudósításokat küld a sajtónak.

A mulatságon jelen voltak:

Asszonyok: Br. Bedeusz Károlyné, Eckstein Mórné, Donáth Simonné, Fekete Imréné, Kara Gyözőné, Kosminszky Lipótné, Leopold Adolfiné, dr. Momák Döméné, Montag Sándorné, Popper Károlyné, Schwartz Mártonné, Singer Adolfiné

(Szölő). Stoll Károlyné, dr. Vajda Istvánóé, Wally Józsefné, Weinberger Ferencné, Zikó Jánosné.

Leányok: Donáth Elza, hr. Bedeusz Bella, Eckstein Etta, Fekete Margit és Elza, Kara Manci, Kosminszky Margit, Lázár Erzsike, Leopold Frida, Montag Erzsike, Popper Matild, Deutsch Irmuska, Stoll Stefánia, Vajda Marietta, Wally Nana, Weinberger Mariska, Szabados Böske, Zelner Valéria.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Szerda: Gésák, operett. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Az igazi bohózat. Bemutató előadás. (Páralan bérlet.)
Péntek: Az igazi bohózat. (Páros bérlet.)
Szombat: Délután: A csöppség, vigjáték. Este: A baba, operett. (Páralan bérlet.)

* Az igazi (Le G'go'o) a címe a színház e heti újdonságának. *Az igazi* francia bohózat három felvonásban, Zamarois Miquel írta s Komor Gyula dr. fordította; egyike azoknak a kitűnő, de borsos konyhából való szellemes bohózatoknak, melyben minden egy kokott körül forog örült keveredésben, s amely forgozásban a rendkívül mulatságos alakok egész tömege vesz részt, szüntelenül kacgásra ingerelve a nézőt helyzetekkel s szellemesnél-szellemesebb mondásaikkal. A három felvonást a szerző így címezi: I. felvonás: A családi tanács. II. felvonás: Nem lehet az ember fából. III. felvonás: A kis fészekben. A bohózat természetesen Parisban történik, a la a erkölcsök hazájában, de egyszersmint azt is mondhatnánk, hogy a szellemes emberek hazájában. *Az igazi* a fővárosi nyári szinkörben került bemutatásra Budapesten és rendkívüli sikert aratva, sokáig uralka a színház műsorát. Szereposztása nálunk a következő: Hippolyte — Várnay, Louise — Veszpréminé, Jacques — Beregi, Serjeux Honoré — Szathmáry, Lucie — H. Körösy Juli, Tribian Antonio — Marházy, Dapine néni — Bicsné, Bellairne asszony — Benkőné, Nini — H. Novak Irén, Lila — Zsily Margit, Edmond — Borbély. Az igazi első előadása csütörtökön lesz páralan bérletben, másodszer pénteken kerül színre. A bohózatot *Bródy* István rendezte. A jegyeket már árusítja a színház pénztára.

Félholtra vert főispán.

Véres támadás Debrecenben.

Kovács főispán lemondott.

Az utca dolgozik.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 2

Ahol a politikai fanatizmus csak a szóval és a megfélemlítés erkölcsi eszközeivel dolgozik, ott még szó lehet arról, hogy a politikában mi a helyén való, mi nem. De amikor a terrorizmus túllépi ezt a határt, s a maga durva elvakultságában a tettelegesség gázságaihoz folyamodik, ott vége van a vitának. Amikor Magyarországon, a lovagias Magyarországon ezekre menő tömeg megtámad egy öreg embert, mikor politikai gyűlölködéssből félholtra vernek egy magános öszbe vegyülő férfit, mikor vadállati kegyetlenséggel vér után ordít az utca csöcseléke: akkor nem lehet, nem szabad nemzeti küzdelemről beszélni. A nemzeti küzdelem nem vallhatja dicsőséges tettnek gyáva orvtámadók gázságait, nem helyeselheti azt, ami bepiszkitja, diszkre-

ditálja a fennen hangoztatott tiszta passzivitást.

Under fog el bennünket, mikor ezeket a sorokat írjuk. Debrecenben, ebben a szinmagyar városban történhetett ilyesmi! Debrecenben, mely intelligenciája révén magának követeli a harmadik egyetemet, abban a városban, amely ma meggyalázta a magyar nevet, mikor egy — talán már önmagával is tehetetlen öreg embert olyan inzultus ért benne, melynek hallatára minden jó érzés felháborodik az emberben. Ezek támadták meg azt az öreg embert, aki védtelenül jött közéjük; véresre verték, letördelték az ujjait. A bestia vért kívánt — hiszen az öreg ember főispán volt! És most jöhetnek a dicsőhimnuszok a lovagias, a derék, a csodálatraméltó debreceniekről . . .

A megérkezés

Külön tudósítók a következőket táviratozza a vérfagyasztó kegyetlenséggel véghez vitt támadásról:

Debrecen, január 2. Kovács Gusztáv főispán megérkezéséről ma délig nem tudtak semmit Debrecenben. Délután azonban híre járt a megérkezésének és pedig azon uton, hogy Kovács egyik ismerősével sürgönyileg tudatta az esti fél hét óra körül való érkezését.

A diákság és a lakosság egy része már napok óta készül a főispán fogadására. Este felé gyülekezni kezdtek a vasuti állomáson és hat óra után már egészen eliepték az állomás előtti teret és a vasuti perront.

Amikor a vonat 6 óra 25 perckor berobogott, a tömeg zajos és hosszantartó *abcug*-kiáltásokkal fogadta. A tömeg egy része azonnal az első osztályu kocsikhoz ment és megnézte, hogy mely kocsikban vannak utasok? Az egyik kocsiban két urat találtak. Rögtön bementek hozzájuk és megkérdezték tőlük, hogy melyikük a főispán? Kovácsot ugyanis Debrecenben nem ismerik, mert éveken át Máramaroszigeten volt pénzügyigazgató.

Támadás a vasuti kocsiban.

A vasuti kocsiba benyomulók kérdésére mindkét ur azt válaszolta, hogy egyikük sem főispán. A háborgó tömeg azonban nem hitt nekik és elkezdte ütlegelni a két utast, miközben fölszólitotta őket, hogy igazolják magukat. Utlegelés közben az egyik ur fejéről leesett a kalap, melynek belsejében a meglátták a „K. G.” betűket. Ez volt a főispán veszte. A féktelen tömeg szabad folyást engedett indulatainak, egyszerre tizen is nekiestek az öreg urnak, akit valósággal véresre vertek.

Kisérője, *Tege* Gyula dr. budapesti egyetemi magántanár, hirneves gyermekorvos, elhagyhatta a vasuti kocsit, míg Kovácsot több ízben is megtámadták és szüntelenül ütlegelték.

Egy pillanatra a főispánnak is sikerült a tömeg kezéből kiszabadulnia. Hamar kisetett a pályaudvar elé és egy ott álló kocsiba be akart szállani. De a tömeg utána sietett, újból nekiment, földre *teper*te s kézzel, lábbal meg botokkal *összevisszaverte*. Ezután egy halottas kocsiba fektették, melyet két nap óta a vasuti állomás közelében előkészítve tartottak és a

hat-hét ezer emberből álló tömeg a halottas kocsival elindult a városba.

Utközben folyton *abcugolták*, a kocsi mellett haladók pedig folyton ütlegelték a főispánt, aki a sok ökölcsapástól és veréstől *elvesztette az eszméletét*.

Az Alföldi takarékpénztár előtt a menet megállott. Ezt az időt felhasználva két fiatal ellenzéki újságíró, *Balassa* Sándor és *Lorántfy* József, hogy kimentsék életveszélyes helyzetéből a főispánt. Villámgyorsasággal kiemelték Kovácsot a kocsiból és betuszkolták a takarékpénztár épületébe, melynek kapuját hirtelen bezárták és eltorlaszolták.

A lemondás

A tömeg meglepődve nézte a történeteket, majd ismét fenyegető állást foglalt el és beverte az épület összes ablakait. Ekkor arra jött *Fejér* Ferenc dr.: Debrecen város törvényhatósága jóléti bizottságának tagja, fölment a takarékpénztár épületébe és megkérte Kovácsot, hogy az izgatott hangulatra és a tömeg magatartására való tekintettel *mondjon te főispáni állásáról*. Kovács Gusztáv főispán erre a következő kijelentést tette:

— En ugysem akarok tovább főispán lenni. Rögtön aláírom a lemondási okmányt.

Fejér dr. nyomban megszerkesztette a lemondás bejelentését, amelyet táviratilag megküldtek *Kristóffy* József belügyminiszternek. A sürgöny így hangzott:

Nagyméltóságu

Kristóffy József belügyminiszter urnak
Budapest.

Debrecen város és Hajdúvármegye főispáni állásáról *lemondok*. Lemondásomat aláírással erősítem meg.

Pelzsoffy Vilmos s. k.
Lorántfy József s. k.
Balassa Sándor s. k.

Kovács Gusztáv s. k.

A főispán ujjait amputálják.

Az előhívott két orvos szükségesnek tartotta, hogy a főispán bal kezének két ujját, amelyek *lecsüngtek a kézfejről azonnal amputálják*. Rögtön véghez is vitték a műtétet, amely sikerült, azután bekötötték a főispán többi sebeit. Kovács állapotát igen komolynak ítélték, ezért *szükségesnek tartották, hogy még az éjjel Budapestre utazzak*.

Fejér Ferenc dr. tudtára adta a néptömegnek, hogy Kovács Gusztáv lemondott a főispáni állásról, mire a tömeg lecsillapodott és lassan szétoszlott. A rendőrség az egész idő alatt nem mutatkozott és a katonaság is csak akkor vonult ki, mikor a tömeg már oszlófélben volt. A 7-ik huszárezred egy századának, a 39-ik gyalogezred egy századának és 30 csendőrnek ekkor már nem volt nehéz kiüríteni a takarékpénztár előtti teret.

Az elutazás.

Időközben *Degenfeld* József gróf, Hajdúvármegye és Debrecen város volt főispánja, aki elnöke az országgyűlési újpártnak, értesülvén a történetekről, a takarékpénztár épületében fekvő Kovács főispánhoz sietett, aki megkérte a gróft, hogy táviratozza meg a lefolyt eseményeket *Kristóffy* belügyminiszternek. *Degenfeld* a következőket táviratozta Budapestre:

Belügyminisztérium

Budapest.

Kovács főispán Debrecenbe érkezett. Oriási tömeg öt félholtra verte.

Gróf Degenfeld.

Éjjel tíz órakor a takarékpénztár előtt várakozó kocsiba vitték le Kovács főispánt, aki *Balassa* Emil dr. orvos és *Nagy Győző* tábornok társaságában kihajtatott a vasuti állomásra. A kocsit egy század huszár kísérte. A pályaudvaron besegítették egy első osztályu kocsiba és mellette rendelték négy csendőrt, akik Budapestre kísérték. A jogakadémia ifjúsága a pályaudvaron is *abcugolta* főispánt, azután a Szabadság-terre vonult, ahol beszédeket tartottak.

Félhivatalos jelentés

A félhivatalos M. T. I. a brutális esetről a következőket jelenti:

Debrecen, január 2. Kovács Gusztáv főispán ma este a 6 óra 25 perckor érkező gyorsvonattal Debrecenbe. A főispán megérkezése nem volt hivatalosan jelezve, a közönség körében azonban híre terjedt, hogy Kovács főispán ma este fog megérkezni. Nagy tömeg ki is vonult az állomásra, de a főispán, látva a tömeget, nem szállt ki mindjárt a vasuti kocsiból, amikor a pályaudvaron egybegyűlt nagy tömeg fölismerte a főispáni titkárt, berontott a kocsiba, amelyből ütlegelés közben *kiráncigatta a főispánt*. Az összevert öreg embert feltették egy előre készen tartott halottas kocsira és ezen vitték be a városba. Valahányszor le akart szállani, folyton ütlegelték. Végre a megkínzott ember *elvesztette eszméletét* és csak az Alföldi takarékpénztár épületénél, ahol két ur közbelépett, engedték levenni a kocsiról. Minthogy a tömeg még ezután is fenyegető magatartást tanusított és az épület több ablakát beverte, katonaság vonult ki. Kovács jelenleg még mindig *eszméletlenül fekszik* a takarékpénztár helyiségében. A főispán fején több sérülést szenvedett és *kezének több ujját is letörték*.

HIREK.

Az Aradi Közlöny nagy naptára.

Arad, január 2.

Az Aradi Közlöny nagy képes naptára, amely most még elődjeinél is díszesebb köntösben és gazdagabb tartalommal jelent meg, már a legközelebbi napokban kezébe jut az Aradi Közlöny minden előfizetőjének. A hatalmas kvantum, amelyben a vaskos könyv postára kerül, lehetetlenne teszi a szállítás gyors lebonyolítását; a posta nem tud megbirkózni ezzel a feladattal. Épen ezért türelmemre kell kérnünk azokat, akik ezideig még nem jutottak a naptár birtokába; rövid ideig tartó türelmemre, mert hiszen pár nap múlva mindenki besorozhatja könyvtárába ezt a tartalmas könyvet, amely a legelőkelőbb napilapok hasonló irányu ajándékaival szemben is dicsőséggel állhatja ki a versenyt.

A naptár szétküldése már megkezdődött, s Aradon már be is fejeződött. Akik helybeli előfizetőink közül még nem kapták meg, kiadóhivatalunkban máris bejelenthetik ezt, hogy a gyors orvoslás iránt intézkedés történjék. Mindenki, aki három hónapnál hosszabb ideig nincsen az előfizetési díjakkal hátralékban, számot tarthat

reá, s a hátralékosok is azonnal megkapják, mihelyest az előfizetési díjakat a kiadóhivatalhoz juttatták.

A mai nap folyamán a következő városokban és községekben lakó előfizetőink kapták meg a maguk naptárát:

Arad, Agya, A. Szt. Márton, Alsóuth, Abbázia, Bihar Illye, Baracs-háza, Budapest, Békéscsaba, Bécs, Bácsa, Beregszász, Balaton Boglár, Dombiratos, Dávaványa, Datta, Elek, Erdőhegy, Feketegyarmat, F. N. Iratos, Fűskút, Fibus, Gyula, G. u. a. Varsánd, Gyulicza, Győr, Kecskemét, Karcag, Knéz, Karansebes, K. Szt. Miklós, Kátégynaza, Kisjerdő, Kerülő, Kevermes, Kurics, Komárom, Lőkősháza, Lipcsehát, Lugos, Németváros, Német Remete, Német-Szt. Péter, Nagy Béba, Nagy Pel, Nadab, Nagy Zserind, Nagyvárad, Nagy-Szalonta, Nagy-Dózsza, Nagy-Becskerek, Német-Ságh, Nagy Szemlék, Micsa, Miske, M. Dombegyháza, München, Maicszka, Mártonháza, Miskolcz, M. Radna, M. Kovács-háza, Mészter, Munár, Mercifalva, O. Csanád, O. Kigyos, O. Kény, O. Venes, O. Ujasa, Oravicabánya, Pozsony, Püspökia-dány, Paulis Baracska, Resica, R. Maszombat, Rus. kabánya, Roman Gádua, Sarkad, Simánd, Szepáryliget, Szentye, Simonyifalva, Szolnok, Szeged, Székesfehérvár, Sitor-aljauhely, Szilágy Somlyó, Somogy Tarnó-cza, Szomhathely, Sikkó, Székudvar, Szász kabánya, Szerb Elemér, Sipek, Szécsány, Temesvár, Tótvárad, Trencsén, Tótkomlos, Talpas, T. Mes. Széplalu, T. Mes. Remete, Ujpest, Ulma, Uj Arad, Vadász, Voralberg, Valkány, Vinga, Zám, Zádoriak.

— Januári közgyűlés. Aradváros törvényhatósági bizottsága e hó 10-én, a jövő szerdán tartja januári közgyűlését, amelynek tárgysorozatát most állítja össze Kádás Kálmán főjegyző. A belügyminiszternek azon rendelkezése folytán, hogy a közigazgatási bizottság újalakítását az év végén kell eszközölni s amelynek a törvényhatósági bizottság már a decemberi közgyűlésen meg is felelt, ezúttal alakítják majd meg az egyes szakbizottságokat. A választásokon kívül több érdekes pontja lesz a közgyűlésnek, ezek között a *hid ügyre* vonatkozó miniszteri leiratok és tanácsai előterjesztések, amelyekkel ma foglalkozott a hidügyi bizottság.

— **Dániel Ernő báró Aradon.** A ma esti vonattal Dániel Ernő báró volt kereskedelemügyi miniszter és neje, született Cséry Ilona, fiukkal, Dániel Tibor báróval, aki a décsi kerület országgyűlési képviselője, Aradra érkeztek. Az előkelő vendégek a Központi szállodában béreltek lakást, azután Neuman Dániel nagygyáros Andrassy-téri palotájába mentek és résztvettek a Neuman-család estélyén.

— **A lapok ujéva.** A karácsonyi hármasszünnap után az ujév kettős ünnepe ismét jó alkalmat szolgáltatott a lapoknak, hogy rendkívüli terjedelmű ünnepi számokkal kedveskedjenek a közönségnek. Bizonyára az olvasónak is érdekes az alábbi kis kimutatás, amelyet — mint minden ilyen alkalommal — a sajtó fejlődésének illusztrációjaként, összeállítottunk. A legnagyobb berlini és bécsi világlapok 72—70 oldalon jelentek meg, a nagyobb magyar lapok oldalszámai pedig:

Az Ujság	64
Pesti Hirlap	60
Aradi Közlöny	60
Független Magyarország	56
Budapesti Hirlap	52
Arad és Vidéke	44
Pesti Napló	42
Magyarország	40
Függetlenség	40
Magyar Hirlap	36

Budapest 28. Budapesti Napló 24. Az Ország 24. Szegedi Napló 24. Egyetértés 20. A

Polgár 20, Magyar Szó 20, Szeged és Vidéke 20, Pécsi Napló 20, Magyar Nemzet 18, Nagyvárad 18, Népszava 16, A Nap 16, Szegedi Híradó 16, Temesvári Hirlap 16, Szabadság (Nagyvárad) 16, Nagyvárad Napló 16, Somogyvármegye 16, Hazánk 12, Délmagyarországi Közlöny 12, Szabadság (Debrecen) 12.

— **A Kossuth tárlat bezárása.** A magyar iparosok és kereskedők által adományozott cikkekkel álló bazár, amelynek tiszta jövedelme az aradi Kossuth szorlapot gazdagítja, már holnap bezárul. Eddig mintegy 1000 koronára rug a bevétele, s a még megmaradt áruk értéke is ugyanennyi. Ezeket az árukat holnap végkiárúsítás révén fogja eladni a rendezőség, amely ez alkalomból a következő felhívást intézi az aradi közönséghez:

Az aradi Kossuth Lajos szoborbizottság „Karácsonyi tárlatát” n az elárúsítás befejezését nyert. Az el nem adott tárgyakra a bizottság árverést hirdet, melyet e hó 8-án, szerdán d. u. 4 órakor tart meg. Egyben kérjük Arad város közönségét, hogy minél nagyobb számban ott megjelenjen szíveskedjen. Arad, 1906. január hó 2-án. Hazafias tisztelettel: A Kossuth Lajos szoborbizottság.

— **A belügyminiszter a nemzetiségek ellen Turóc-Szent-Mártonból írják,** hogy Galasa András ottani ügyvéd és tót nemzetiségi agitátor, felvidéki turista együletet akart szervezni, hogy a tót nemzetiségi eszméket ezuton is terjeszthesse. A hatóság felismerve az új egyület rejtett célját, alapszabályainak megerősítését nem javasolta, aminek következtében a belügyminiszter az alapszabályokat nem erősítette meg.

— **Ujévi tisztelgések.** Az ujév alkalmából Aradon is meleg üdvözlésekben volt részök a hivatalok és pártok vezetőinek. Az aradi függetlenségi és 48-as párt nagyküldöttsége tegnap délelőtt Magyar Ferenc vezetésével Póterffy Antal pártelnökkel tisztelgett, akit az ujév alkalmából szívesen üdvözöltek. Ezután a küldöttség Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő lakására vonult, ahol Póterffy Antal pártelnöknek, a tisztelgők vezetőjének üdvözlő szavaira Barabás dr. hosszabb lendületes beszédben válaszolt. Barabás dr. előbb megköszönte párttársainak ragaszkodásuk és szeretetük jelét, majd áttért az ország politikai változására és kifejezést adott azon reményének, hogy a jelenlegi vigasztalan politikai helyzet már nem tarthat soká, mert a nemzet együttérzése meg fogja teremteni az ország szebb és boldogabb jövőjét. A küldöttség tagjainak bemutatkozása után Barabás dr. hosszan beszélgetett a tisztelgőkkel. A függetlenségi párt táviratilag üdvözölte Kossuth Ferencet és Justh Gyulát.

A vármegyei tisztviselők Schüll József főjegyző vezetésével Dalmoky Nagy Lajos alispánnál, a jószágigazgatóság tisztikara Csernovits Diodor dr.-nál, az ügyészség tisztviselői Szokolczay Lajos királyi ügyésznél Pogonyi Nándor dr. vezetésével tiszteltek. A törvényszék hivatalnokait és bírált Gallu József dr. vezette Fábian Lajos elnök elé, a járásbírók tisztikara pedig Kálmán Ferencel az élén tisztelgett Babó Iván járásbíróval. A Kossuth asztaltársaságban Nagy Kálmán elnök üdvözölte a tagokat. Az Aradi Tornaegetület Nagy Sándor művezető-titkár vezetésével tisztelgett Urbán Iván elnökkel. Az ipartestület tagjai Stetgerwald Alajos elnököt és Joannovits Antal al-elnököt üdvözölték. Ezenkívül az összes hivatalokban megtörténtek az ujévi üdvözlések.

— **Üngylikos uriaszony.** Budapesti tudósítónk jelent: A nélkülözés, a szegénység elől, amelynek még csak a gondolatát sem tudta elviselni, a halálba menekült Lantos Nepomuk Jánosné. Néhány héttel ezelőtt még dúsgazdag

kőbányai borkereskedő felesége tegnapelőtt morfiomot vagy brómot ivott s a mérge mára megölte. Lantos a főváros legnagyobb borkereskedőinek egyike volt. Nagy vagyonnak volt az ura, amelyet szerencsétlen tőzdespekulációk folytán december hónap közepe táján váratlanul egészen elvesztett. A kereskedő nagy lélekerevével elviselte a csapást, felesége azonban, aki hozzászokott a nagyari jómódhoz, nem bírta ki a szerencsétlenséget. A házastársak tönkremenésük óta folytonosan heves szemrehányásokkal illették egymást. A családi párpatvarok napirenden voltak s mindig hevesebbé váltak. Tegnapelőtt, mikor Lantos egy különösen kínos jelenet után magára hagyta a feleségét, az első haragjában fenékig ivott egy kis üveg morfiommal vagy brómmal — pontosan eddig nem lehetett megállapítani, milyen mérge volt — tett üveget. A sorscsapások által teljesen lesújtott férj boldogtalan nejét kórházba szállította, ahol ma reggel anélkül, hogy csak egyszer is eszméletre tért volna, meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. A boncolás fogja kideríteni, milyen mérge okozta az uriaszony halálát. A népszerű kereskedő iránt fővárosszerte nagy a részvét.

— **A városi tisztviselők fizetése.** Egyik aradi lap azt írta mai számában, hogy Aradváros tisztviselői ujév reggelén nem kaptak fizetést, mert Institoris Kálmán polgármester utasította a városi főpénztárost, hogy ujév napján ne teljesítse a tisztviselői fizetéseket. Munkatársunk kérdést intézett ebben az ügyben a polgármesterhez, aki úgy nyilatkozott, hogy a szóbanforgó lapnak a híre, abban a formában, amint napvilágot látott, nem felel meg a valóságnak. A városházán ujév napján hivatalos ünnep volt s ezért a pénztár nem teljesített fizetéseket, ma azonban minden tisztviselő pontosan megkapta a maga illetményét, azoknak pedig, akik kérelmeztek, a polgármester már szombaton átadta az utalványt a fizetésük fölvételére.

— **A minoriták templomi énekkara.** A minoriták templomában ujév napján Brüer miséjét adta elő a templomi énekkar. Az Ave Máriát gyönyörű szoprán hangon özv. Lux Ubald dr. né énekelte. A templomi énekkar, melynek tagjai közt nem egy országos hírű mester tanítványa van, Sperber Frigyes karnagy és Bokor Alajos orgonista vezetésével mellett a következő tagokból áll: Györgyösy Böske, Herczeg Róza, özv. Lux Ubaldné, Neidenbach Cecília szopránok, Basch Stefike, Kosztolányi Imréné és Várnai Jenőné altisták, Boderlicza Uros, Limbeck Gyézó, Rákosy Flóris, Sarlot Lajos, Schleifer Antal, Szarka László és Wéber József tenoristák.

— **Eljegyzések.** Babó Akos aradi honvédlőhadnagy, az aradi ur társaságok rokonszenves fiatal tagja eljegyezte Babó Dusi kisasszonyt, özvegy Ortutay Gyuláné bájos és szeretetre méltó leányát.

Sáfán Samu paulisi kereskedő eljegyezte Reisch Aranka kisasszonyt, Reich B. Károly aradi tekintélyes kereskedő nagyműveltségű kedves leányát.

Gärtner József eljegyezte Szimán Ilonka kisasszonyt, Szimán Ignáz aradi polgár kedves leányát.

— **Ujévi üdvözlés megváltása** Kosinsky Viktor ur, az állami szőlőtelepek igazgatója az ujévi üdvözlés megváltása címén tíz koronát küldött hozzánk, felerészben az ingyen kenyér és felerészben az ingyen tej alapja javára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Ortási bazáréges.** Párisból táviratozzák: Az új év első napján Párisnak Saint-Antoin nevű városrészében nagy rémületet okozott egy nagy áruház égése. A három emeletes áruház teljesen leégett és a benne levő áruk elpusztultak. A kár egy millió frank. Az oltásnál,

melyet az utcák szűk volta miatt nagyon nehezen lehetett végezni, több tűzoltó életveszélyesen megsebesült.

— Csak Czirjék dr. ötvenedik születésnapja. A magyarországi minorita rend főnöke, Csák Czirjék dr. az elmúlt héten töltötte be ötvenedik évét. A szorgalmas munkában eltöltött emberöltő után joggal fogadta az aradi rendbáz vezetője a tömegesen jövő üdvözlőleveleket, amelyekre működésével reá is szolgált.

— Sikasztó katonatisztek. Londonból táviratozzák: Kinos föltűnést keltett itt egy katonai botrány, melynek következtében három magasabb katonatisztet letartóztattak. Egy külföldre szökött. Hír szerint nagyobb sikasztásról van szó. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a vizsgálatot a legnagyobb nyilvánossággal folytassák.

— Megnyílik a jégpálya. Ugy látszott egészen a legutóbbi napokig, hogy az idén befagyott a korcsolya sport hódolójának, mert a városligeti tó jége nem fagyott be, vagy ha be is fagyott, a jégkéreg nem érte el azt a bizonyos alapszabályszerű tíz centiméternyi vastagságot. Tedeschi Viktornak, a korcsolya-egyesület agilis elnökének homlovaról olyan nagy cseppekben hullott a verejték, hogy még a kánikulában sem hullottak nagyobbakban, annyira beleizzadt a folytonos mérésbe, már mint a jégkéreg vastagságának a mérésébe 3 centiméter, . . . 5 centiméter . . . 6 centiméter, . . . 7 centiméter . . . — így fokozódott a jégkéreg vastagsága egészen a múlt hét közepéig, amikor varatlanul megeregett az eső és a jégkéreg ah-lyett, hogy meghízott volna, alaposan lefogyott. Tedeschi Viktor reményi vesztve nagy hirtelen összecsomagolt és elutazott. De mit tesz Halifax, Harras, Columbia, Kondor, Merkur, meg a többi korcsolya-atyáisten? Vasárnapra megemberel-e magát az idő, az újév esikorgó hideggel közöndött be, akkorra adag hideggel, hogy még a városligeti tónak is éppen elegendő jutott belőle. Az órák mulásával a hideg is növekedik, a hideg növekedésével pedig a városligeti tó jégrege is hizik. Ma reggel kilenc centiméter volt a vastagsága s a korcsolya-egyesület szolgál abban a reményben, hogy a jég helnapra már megfelel az a szabályok előírásának, sikálták a jeget, hogy elég fényesnek találják a tükrö a korcsolya sport hívei. Ha ez idő ilyen marad, holnap megnyílik a pálya, amely a szilveszter édes izgalmai után a legfőbb mulatságot nyújtja a fiatalságnak. De csak akkor, ha az idő ilyen marad és — Tedeschi Viktor Bécsben marad.

— Öngyilkos állampénztári ellenőr. Pécsről jelentik: Kovács Ákos állampénztári ellenőr, volt huszártiszt, előkelő rozsnyói család sarja, ma Dárdán agyonlőtte magát. Öngyilkossága okát nem tudják. Az öngyilkos özvegyet és hét árvaát hagyott hátra.

— Andrényl Károly ezer kononája. A polgármester az ó-esztendő utolsó napján, vasárnap osztotta szét a szegények között Andrényl Károly nagykereskedő ezer koronás adományát. Összesen száz szegény kapott segítyt, 6—20 koronát aszerint, hogy kinek mennyire volt szüksége.

— Vakmerő szökés a börtönből. Pécsről táviratozzák: A pécsi ügyészség börtönéből tegnap éjjel nyolc vizsgálati fogoly megszökött. A foglyok átfúrták a börtön falait és úgy menekültek el. Az elsökött rabokat még az éjjel elfogták.

— Az aradi ácsok szervezkedése. Az aradi ács-segédék hétfőn délelőtt tíz órakor a városháza földszinti kistermében szakgyűlést tartottak, amely iránt igen csekély érdeklődés mutatkozott. Miután a gyűlés elnökévé megválasztották Kovács Istvánt, a budapesti szakszervezet kiküldöttje, Bárdos Ferenc beszélt a tömörülés hasznáról és céljáról. A szónokot váratlanul

közbeszólással zavarta meg Szilágyi István aradi munkás, aki azt a kérdést vetette fel, hogy vajjon nem volna-e célszerűbb, ha az aradi ácsok az építő-munkások szervezetébe lépnének be, mivel kevesen vannak ahhoz, hogy önálló szakszervezetet alakítsanak. Bárdos azt felelte, hogy ez nem ajánlatos, mert ebben az esetben könnyen fölhasználhatják az ácsokat sztrájkörökül az építő munkások ellen. Az elnök ezután szavazást rendelt el. Csak nyolcan szavaztak ugyan az önálló ács szervezet megalakítása mellett, de mivel az ellenpróba elrendelésénél senki sem állott föl, az elnök megalakítottnak jelentette ki az ács-munkások szakszervezetének aradi fiókját s a tisztikar megválasztására hívta föl a megjelenteket. Elnök lett: Katona József, helyettes elnök: Hans János, pénztáros: Schragner Mihály, helyettes pénztáros: Herz Antal, ellenőrök: Harnisch József és Kondorossy Kálmán, jegyzők: Schneider Antal és Góbián Lajos. A halóságot Vidéky Gusztáv rendőrtiszt képviselte a szakgyűlésen.

— Hóvihar. Sátoraljaújhegyről táviratozzák: Tegnap este óta a vidéken óriási hóvihar dúl. A vonatok óriási késéssel érkeznek. A mai hetivásár elmaradt, mert a környékek minden forgalom szünetel.

— Lelkész beiktatás Berzován Vasárnap folyt le Berzován Popovics József volt gyulical pap berzovai lelkeszvé való beiktatása, a szer-tartást Zivulészku Prokopie radnai esperes véggezte fényes segédlettel. Az egyházi énekkar Pless György tanító vezetésével a célra betanult énekeket adott elő. Beiktatás után lakoma volt.

— A telefon Még a múlt hónapban a Marosmenti telefon-előfizetők panasza folytán szóvá tettük, hogy a lippal központ bekapcsolással folytán a Mária-Radnán tul levő aradmegyei telefon-előfizetők ritkán kapnak Araddal összeköttetést. Erre vonatkozólag most a nagyváradi m. kir. posta- és távírdirektorától a következő hivatalos értesítést vettük:

Az Aradi Közlöny tekintetes szerkesztőségének Arad. Folyó hó 10 iki számában a mária radnai távbeszélő áramkör túlterhelésére vonatkozólag panaszt emelt. Értesitem t. címet, hogy hasonló esetek kiküszöbölése iránt intézkedtem és módot nyújtottam arra, hogy Mária Radnán tul fekvő állomások leg-alább minden órában Araddal összeköttetésbe jussanak. Nagyvárad, 1906. december 15-én Butter, kir. posta táv. tanácsos.

— Szobatóz. Ma reggel Sugár József templom utca 22. számú ház második emeleti lakásán a fürdőszobájának tűzfala két izben is ismeretlen módon kigyult. Első izben a házbeliek oltották el a tüzet. Másodsor már a tűzoltók után telefonáltak, akik aztán teljesen elfojtották a lappangó tüzet.

— A Leitner család. Újév napján az aradi kir. ügyészség folyosóján megjelent nyolc bánatos képű kis gyermek, hogy holdegy új esztendő kívánjanak apjuknak: Leitner Győzőnek, a sikkasztó postatisztnak. A nyolc csöpp-ség az ügyészség hivatalos helyiségében várakozott, míg az ör előkísérte a szerencsétlen családapát. Megható jelenet játszódtott le ekkor. A nyolc gyermek atyjának megpillantásakor a viszontlátás örömeiben hangos sírásra fakadt, mire Leitner ömlő könnyei között sorra ölelte és csókolta gyermekéit. Vége-hossza alig volt a sok beszélgetésnek és csak a bucsu percében komorodott el ismét a lassanként felmelegedő hangulat, mire Leitner visszatért a fogházba és a gyermekek is sirva-riva eltávoztak.

— A városi szolgák ruhái. Aradváros gazdasági széke ma délelőtt tartott ülésén ejtette

meg a versenytárgyalást a rendőrök, tűzoltók, szolgák és toronyőrök ruhaszükségletére. A legelőnyösebb ajánlatot Schaffer Henrik és a Jakabffy István és Társa cég nyújtotta be, de ők is tíz százattal többet kértek a kikiáltási árnál. A gazdasági szék arra való tekintettel, hogy tavaly is hat százattal drágábban vállalták el a ruha-szállítást, mint amennyi a kikiáltási ár volt, az árlejtés eredményének jóváhagyását javasolja.

— A köönség ravata. Elveszett az Aradi Kereskedő Kóre vasárnapi estélyen egy fehér batizst zsebéndő, fehér aszur himzéssel és Róza névvel. A megtaláló kéri, hogy azt a lap szerkesztőségéhez juttatni sziveskedjék, amely azt a tulajdonoshoz továbbítja.

— Újévi ajándékoknak legalkalmasabb maradó értékkel bíró arany, ezüst és Brillans-ékszerek, pontosan szabályozott svájci zseborák — különlegességi gyártmányok — a legjutányosabb áron kaphatók Kun József ékszerésznél Arad, Andrassy-tér 17. Nagy okkaziók brillans és gyémánt-árakban, melyek saját műhelyemben készültek. 2944

— Csak jó áru kapható Hegedüs Gyula, kefe, pipere, illatszerek és fodrasztási cikkek kereskedésében Arad, Andrassy tér 15. Valódi francia és angol illatszerek, hölgyporok, körömápolási szerek, manicule garnitúrák, francia különlegességek és mindennemű gummiárak nagy választékban. 2878

— Szép fogakat csakis a Dentolin fogcreme használata biztosít. Vojtek és Weisznál. 112

NAPIREND.

Január 3. Szerda. Róm. kath. naptár: Genováva szűz. — Protestáns naptár: Genováva szűz. — Görög-keleti naptár (december 21.): Juliáná szűz. — A nap két 7 óra 49 perckor, nyugszik 4 óra 19 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött távirat szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, elvélve csapadék.

Január 5. Az aradi atletikai klub közgyűlése este 5¹/₂ órakor. — Az aradi turista-egyesület közgyűlése este 6 órakor (Vadászkürt-vendéglő.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudóstójától. —

Uj-Arad, január 2.

Ugy látszik, most már megembereli magát az idő, mert újév óta zord és hideg van, némi havazással: az előjelek szerint még kapunk havazást. A Marosban a jég erősen zajlik, s ha az idő így tart, hamarosan egészen befagy.

Az ujesztendő némi kis életet hozott a gabonaüzletnek, habár bizony kevés az emelkedés, legfeljebb buzában 5 fillér, de van kilátás a további javulásra.

Elkelt a mai hetipiacon:

600—700 mm. buza 16.00—16.20.

160—170 mm. új tengeri 14.00—14.20.

Névl. jegyzés rozs 12.40—12.80.

" " árpa 13.40—13.60.

" " zab 12.80—13.00.

Budapesti áru- és értéktáza.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 2.

Kínálat és vételkedv korlátolt. Elkelt 8000 métermássa buza 5 fillérral magasabb áron.

Az árak 100 kilonként számítva:

Zárhat 12 óráig.

Buza 1906. áprillisa . . . . . 17.16—17.18

Rozs 1906. áprillisa . . . . . 14.16—14.18

Zab 1906. áprillisa . . . . . 14.32—14.34

Tengeri 1906. májusra . . . . . 13.62—13.64

Új őszi buza 1906-ra . . . . . 16.76—16.78

Zárhat 6 óráig.

Buza 1906. áprillisa . . . . . 17.18—17.20

Rozs 1906. áprillisa . . . . . 14.16—14.18

Zab 1906. áprillisa . . . . . 14.40—14.42

Tengeri 1906. májusra . . . . . 13.62—13.64

Új őszi buza 1906-ra . . . . . 16.78—16.80

Irányzat kellemes.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Helybéli előfizető. Az illető beleegyezése nélkül a nevét nem árulhatjuk el.

Tovarasia. Nem tehetünk eleget a kérésének.

A háziasszony gondoskodásán múlik a család édes boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp-pátérvédjeggyel.

1

CSARNOK.

Az első fájdalom.

Irtá: Lita.

[1]

— Mit állsz oly bambán egy helyben? Inkább nézz a dolgozó után. Persze, sok elpocsékolni való idő van? Mi? Nem hallod, hogy sírnak a gyerekek? Eredj, dajkád legalább Bandikát.

Terus vállat vont, elkeseredéssel húzta félre száját, aztán csoszogó léptekkel ment a rendetlenül össze vissza hányt ág-hoz, amelyben egy boglyas kis gyerek feküdt, a ki hangosan visítva, mérgesen rugdalózott apró lábával.

Ezenkívül még három apró gyerek sírkozott körülötte; egyik a szoknyájába kapaszkodott, másik a kezét karmolta, a harmadik pedig — aki már meghaladta az öt évet — a földön kapálózott és követelőzőn ordította: — Kávét! Kávét!

Terus befogta füleit, hogy ne hallja ezt a zene-bonát, majd egy nagyot dobbantott lábával.

— Ne nyafogjatok örökkösen. Hisz megőrülhet az ember köztetek ti rakoncátlan kölykök. Mit lógtok mindig rajtam? Azt hiszitek, hogy az egész életemet csupán nektek kell szentelnem? Hogyne!

— Mit lármázol a gyermekekkel? — kiabált rá az anyja és haragosan rámeresztette szemét. Egy idő óta csúnyán viselkedel. Dacos, magánakaratos, kiálthatatlan vagy. Mi lett egyszerre?

A leánya kötényébe rejtette fejét és pityeregni kezdett.

— Hát ez meg miféle dolog? Mire való ez a sírás? Nem szégyened nagylány létedre magadat?

— Azért sírok, mert oly durván bánsz velem. Utálom az életemet és átkozom a sorsot, amiért így nyomoruságos szegénynek teremtett. Sokszor ballottam én már azt, hogy csak a szegényeknél örökös a viszálykodás a családtagok között. Ez igaz is. Azt mondom neked mama, hogyha még sokáig így fogsz bánni ve-

lem, én vagy megszököm, vagy elpusztítom magamat.

— Jaj, micsoda érzékeny báb lettél egyszerre. De arról ugy-e megfeledkezel, hogy magad adsz rá okot a pirogatásra.

Terus egy idő óta csakugyan nagyon megváltozott. A mindig oly vig leánya komor, magabazárkózott lett. Kerülte az embereket, mindenkivel szemben barátságtalan volt és testvérkéit — kikkel ezelőtt oly szívesen eljátszadózott — folytonosan ültgelte. Eddig oly öröme telt benne, ha anyjának a házi teendőiben segídezhetett, most meg hangosan duzogott, ha a dologra került a sor. Cselédjük nem volt, mert bizony abból a cse-ély ötven-hatvan forintból, amit apja verejtékes erővel keresett meg minden hónapban, szta-los mestersége mellett, nem nagyon lehetett költekezni...

Künn laktak a külvárosban egy kis két szobás lakásban, csak hogy az egyiket kiadták két urnak, egy jogász és egy újságírónak s így ők mindannyian egy szobában húzták meg magukat.

Terus tizenhat esztendő, magas növésű, csinos leánya volt. Még kisebb volt, mindenki Terikének szólította és a becező nevet kedvesége által érdemelte ki magának. Oly barátságos, oly nyájas tudott lenni mindenkire. Meg elegetten élte gyermekkori napjait. A gazdagságot csak hírből ismerte, de sosem támadt fel benne az irigység érzete ezek iránt. Egész nap dudolt, szívesen dajkálta kis testvérkéit s örömmel sürgődött anyja körül és tréfaikozó jó kedvvel csevegett mindig vele.

Am fordult a kocka és egyszerre megváltozott minden...

Az egyszerű kis vacsora ott párolgott az asztalon, de senki sem látott hozzá az étkezéshez.

Terus apja a pattogó kályha mellett ült és öblös nagy pipájából komor arccal eresztgette a füstöt.

A gyermekek közül csak a legnagyobbik volt még ébren, aki egyre ott forgott az asztal körül, majd egy székre felmászva, bátran betenyült kezével a gulyásba, amiért aztán meg is kapta méltó büntetését, mert a megeg-étl úgy megégette kezét, hogy ijedtében szépen lefordult a székről. Csak nagy nehezen bírták a sivaikodó gyermeket elcsitítani.

Az asszony a fekete bőrkanapén ült és foltozgatott.

Időközönként felállt, kitekintett az ablakon, hogy megnézze, vajjon nem jönnek még a szobaurak, akikre a vacsora várt.

— Jó lesz ha felle teszd az ételt, mert nagyon is meghűl. Ki tudja mikor jönnek haza, — szólt a férfi nejehez.

— De hiszen tízszer is meghagyták, hogy pontban nyolc órakor itthon lesznek és akkor már az asztalon álljon a vacsora, mert sürgős dolguk van. Most meg már felkielencre jár az idő. Az embert igazán kibozzák már a sodrából. Még ilyen bolonddó sem voltam téve soha. Ez rettenetes! No de az az egy vigasztal, hogy nem fog ez így sokáig tartani. Unalmas dolog minden este így várakozni rájuk. Ha legalább még valami csekély hasznom volna mellettük. De igazán épen csak hogy rá nem fizetek a mesterségre. A mai drágaság mellett harminc krajcár meg se kottyan egy tál jó ételért. Tudom Istenem, nem nagyon fog tetszeni az uraknak, amidőn majd kijelentem, hogy én nem adok több vacsorát. Ők persze jól járnak velem, mert a vendéglőben duplán megfizettetnek velük mindent.

(Folytatása következik.)

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Sorrendje az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által január 10 én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak:

1. Polgármester 1905. évi december havi jelentése. — 2. Polgármester előterjesztése a loavató-bizottság megalakításáról. — 3. U. az előterjesztése az igazoló választmány megalakításáról. — 4. U. az előterjesztése a sorozó bizottság megalakításáról. — 5. U. az előterjesztése az iskolásokban az év folyamán üresedésre jött helyek betöltése iránt. — 6. U. az előterjesztése az újonnan megválasztott törv. bizottsági tagoknak a szakbizottságokba való beosztása iránt. — 7. U. az előterjesztése a Hertsenka ösztöndíj alapítványban megüresedett hely betöltése iránt. — 8. U. az előterjesztése a tisztviselői fizetési előlegére vonatkozó közgyűlési határozatnak ideiglenes felfüggesztése tárgyában. — 9. A tanács jelentése a Fabian József által ajándékozott képekre vonatkozó szerződés jóváhagyása iránt. — 10. U. az jelentése Weisz Márk által tett alapítványra vonatkozó alapító levél jóváhagyása tárgyában. — 11. U. az jelentése az 1906 évi közeleti sorrend megállapítása tárgyában. — 12. A hibbizottságok javaslata a fajrmos hid átvétele, annak kijavítása, ugy a ker. miniszternek a múlt évi június 29 i közgazgatási bejárásról szóló leirata s az azzal kapcsolatos intézkedések tárgyában. — 13. A tanács utólagos jóváhagyás végett bejelenti, hogy a nagyközség január 1 én esedékes kamatának és annuitásának fedezhetése végett a szennyvíz csatorna alpból a szűke-ges összeget kölcsönvette. 14. A polgármester javaslata az 1906-ik évi közöltségnek kivétele és beszedése tárgyában.

IDEGENEK ARADON.

— Január 2. —

Központi szálloda Rosenbaum Ferdinánd utazó Bécs. — Messer Dezső joghallgató Kisjenő. — Bartha László magánhivatalnok Szolnok. — Schukri Efferdi Bécs keleti szőnyegkereskedő Tifisz. — Mukdár Sayd keleti szőnyegkereskedő Alexandria. — P. Dephanis magánzó Vtágos. — Slatler Vilmos utazó Budapest. — Stern Rudolf utazó Budapest. — Halmos Mór hivatalnok Budapest. — Hubka Il-les kereskedő Liptószentmiklós. — Hauser Leo ügyvédjelölt Oroshaza.

Nádor szálloda. Freund Adolf kereskedő Budapest. — Deutsch Ignác birtokos Gyulafehérvár. — Grünfeld Jakab kereskedő Kunágota. — Leipnicker Adolf joghallgató Kunágota. — Kis Sándor nyomdász Csermő. — Mannheim József kereskedő Pitvaros. — Petrocaki János birtokos Kondoros. — Braun Bernát utazó Makó. — Gruber I. kereskedő Petrozsény. — Krugel Károlyné és családja kereskedő Brád. — Zahorczy Mátyas földbirtokos Topolya. — Manuel Barabás könyvelő Szászabánya. — Habanfeld Béla erdész Barakony. — Kati Póter csendőrsvezető Virsolog.

Nemzeti Színház.

Bérlét 90. sz.

Párosa.

Szordán, 1906 évi január hó 3-án:

A gésák.

Nagy operette 3 felvonásban. Irtá: Oven Hall. Zenéjét szer-zette: Sidney Jones. Fordították Fáy J. Béla és Makay E.

SZEMÉLYEK:

Reginald Cunningham	Ladislai J. Faludi K.	Molli Seamora Rontai B.
Vun-Chi	Nyárai A.	Tekmini Palóczy Pál.
Immári márk	Borbély S.	Julietta Zalai Margit.
Mimoza	Kapossy J.	Lady Constans Benkóné P.
		Worthington Rákossy Giz.

Küzdete este 7 és fél órakor.

FERENCZ JOZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 2891

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár
részvényeinek

16-ik számú szelvényei

1906. január 2-től

30 koronával beváltatnak

Aradon a társulat pénztáránál.

Makón

Pécskán

Nagyszentmiklóson

a társulat fiókintéze-
teinél.

Saját készítésű

nap és esőernyők,

diszernyők, kerti ernyők, mérnök-
ernyők és szőrmeáruk óriási vá-
lasztékban.

Ernyő javítások és áthuzatok

2 óra alatt elkészülnek

Elvállalok továbbá diszernyők ujja-
alakítását is. — 2781

Nassan R.

Arad, Szabadság tér 19. Rosenblüh
H. és Társa cég mellett.

Vennék

Arad környékén, vasuttól 1—2
óranyira

200--300 hold legelőt

és 100—200 hold — 3408

szántóföldet.

Ajánlatokat kér

Trohay Mária,

Békés-Gyula (kastély.)

Van szerencsém a n. é. közönség be-
cses tudomására hozni, hogy

ARADON Welter János (Templom)-
utca 7. sz. a.

a „BAROSS” kávéház átellenében
egy a mostani kor igényeinek megfelelő

férfi-, női- és gyermek-

...cipész műhelyt...

nyitottam, ahol mindenféle e szakba vágó
munkák kifogástalan kiállításban, teljes
szakavatottsággal az igen tisztelt meg-
rendelőimnek a legkényesebb igényeit is
kielégítő pontossággal készülnek.

Különösen nagy gondot fordítok a
szennedő lábak részére készülő (ortopédiai)
cipők készítésénél.

Sok évi tapasztalatom e szakban arra
bátorítanak, hogy minden elvállalt munkát
a legpontosabban teljesíthetek.

Becsés partfogásáért esedezek, kiváló
tisztelettel

Virág János,

cipész-mester.

Javítások és fejelések a legnagyobb gond-
dal, jutányos árak mellett készíttetnek. 2511

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT CREME gyorsan és biztosan ható
ártalmatlan zsír szepők, májfoltok, bőrtakák, pattan-
ások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ
legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek an-
nak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után
erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 232

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Dr. Hubert gyógyintézete

Sebészi és női betegeknek

Apátfalván.

Kényelmes, 1876

modern berendezés.

Mérsékelt árak.

Csanádmegyei telephon szám 3.

Szépségápolás

kozmetikai 2884

SZALON,

hol mindenféle szépséghibák, rán-
czos arcokat is, a legújabb mód-
szer szerint sikerrel kezel

Mme Győri

Szabadság tér 18. II. udvar.

Haszlinger utca 2. I. emelet.

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszerek 14
karatos aranyból és finom
ezüsből, ugyancsak arany,
ezüst, orosz tulaszüst és min-
dennemű fém és inga, fali,
ébresztő órák rendkívül nagy
választékban, olcsó árak mellett
kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órás és ékszerész

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,
régli színház épület. 934

26838—1905. sz.

Hirdetmény.

Az 1905. évi november hónap-
ban engedélyezett italmérések vár-
ható forgalmáról az aradi m. kir.
pénzügyőri biztos által heterjesz-
tett összeirásai jegyzék 13 drb. ívét
az ált. ami jövedékekről szóló 1899.
évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre
vonatkozó utasítás 17. §-a értelmé-
ben 1905. évi december 24-dik
napjától számítandó 8 napra köz-
szemlére azzal tesszük ki, hogy
azokat az érdekeltek, névszerint
Lisinszky Lajosné, Gendrovič Ist-
ván, Budai László, Vuja János,
Derestye Gyula, Ifj. Schwelengre-
ber Gyula, Körmöczi József, Buzman
Rudolf, Szabó György, Hirschmann
Albertné, Hartmann Jánosné, Roth
szül. Müller Emilia és Kardos Mi-
hály, akik az italmérésre enge-
délyt kaptak, nemcsak megtekint-
hetik, hanem az azokban kitün-
tetett forgalmi adatokra nézve
az érdekelteken kívül a kereske-
delmi testület és az ipartestület
is nyújthatnak be a város fogyasz-
tási adófelügyelőségénél észrevéte-
leket.

Arad sz. kir. város tanácsától
1905. évi december hó 18-án.

A városi tanács.

Ideális szépség

elérhető az egész világon elterjedt
hírneves

H A J Ó S - f é l e
ARADI IBOLYA-CRÉME

használatával.

Csudálatos használatánál fogva az elegáns hölgyközönségnek kedvencz szé-
pítő szerévé vált.

**Szeplő, májfolt és mindenféle arctisztatlanságot va-
rázszerűen eltüntet.**

Nappal is használható!

Hgy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hölgypor fe-
hér, róssa vagy krém színben doboza 1 K. 20 f.
Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban 167

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

továbbá Földes Kelemen, Mauer Lajos (Gaj), Kossuth Pál, Ring Lajos, Voj-
tek Kálmán gyógyszerészek utánál

Báli ujdonságok megérkeztek.

Pettyes selyem Crepp de Chin az idény ujdonsága minden színben.

Selyem Chrystalin minden színben 120 cm. széles ára 1 frt. 80.

Fehér Himzett Svájci Battistok remek mintákban.

120 cm. széles selyem battistok minden színben ára 65 kr.

Nagy kiárusítás

az üzlet áthelyezése miatt a raktáron levő áruk mélyen leszállított árban szerezhetők be.

SINGER SÁNDOR

divatárházában

2115

Arad, Andrassy-tér 20., Fischer Elis-palota. Telefon 529.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a conanyzo egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

legjobb valódi francia

193

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Legfinomabb

bel- és külföldi rumok,

ugyszintén valódi

chinai és orosz teák

nagy választékban, a legjutányosabb árak mellett.

FRIEDMANN LAJOS

fűszer és csemegekereskedésben

Arad, Szabadság tér 4. (Pölzl-kávéház mellett.) 2109

TELEFON 507.

Telefon sz. 96.

Legzélsezerűbb karácsonyi és újévi ajándék
valódi SINGER varrógépek
családi és ipari célokra.

Egyedüli képviselő az eredeti „Pfaff” és „Wihler és Willson” D. 12-ös varrógépekből.

Dus választék minden szerkezetű varrógépekben, varrógéptük és alkatrészekben, kedvező fizetési feltételek. **5 évi jótállás.**

Arad legrégebbi szakszerű javító-műhelye. — Minden szerkezetű varrógépeket, kerekpárokat gyorsan és jutányosan jótállás mellett javítok.

Hammer Vilmos
villanyműszerész, ARAD, Szabadság-tér 7. 2214

20541—1905. kb.

Hirdetmény.

Az aradi rendőrkapitányi hivatal mint elsőfoku iparhatóság és az aradi járási főszolgabírói hivatal mellett 1906. évben működő iparhatósági megbízottak választásának határidejéül 1906. évi január hó 14. napjának délelőtt 10 és fél óráját a kapitányi hivatal iparügyosztályába kitűzöm, mikorra az önálló kereskedők és iparosok meghívottnak.

A választók jegyzéke ugyancsak előbb jelelt hivatalban betekinthező és az az elleni netáni felszólalások ugyanott írásban benyújthatók.

Arad, 1905. évi december hó 27. én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Üzlet:

Andrassy-tér 13. szám

Minorita-palota

Telefon 333. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Kohn József

Gyári-műhely:

Batthyány-utca 32. sz.

saját ház.

Telefon 321. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

ARAD.

Fémáru gyár

Electro Chemiai galvanizáló, ezüstöző, nikelző, rezesítő és fémciszoló intézet. Avult edények ujbolí czinezése.

Saját készítményű nikkelezett üveg és majolika tálcák.

Nagy raktár mindennemű háztartási és konyhaberendezési cikkekből, úgy mint bádóg és zománczozott főző edényekből, asztali és függő lámpákból. — Fürdőkádak, ülő fürdő és gyermekkádak, zuhanyok, úgy a közönséges háztartásban, valamint vízvezetékhez alkalmazhatók a legizlésebb és diszes kivitelben mindig készen raktáron kaphatók.

Egyedül csak nálam kaphatók!

Egyedül csak nálam kaphatók!

Nagy választéku újévi ajándékok

minden mechanikai játék-árakban.

2008

FERFIK ÉS NŐKNEK

legmakacsabb heveny és idült folyásoknál (Twipper) befejezőkészség nélkül a legbiztosabb gyógyszernek a

Sanid labdacok

bizonyítottak. Egy doboz 100 labdacok tartalommal és pontos használati utasítással 8 korona. Vidékre 6 korona előleges beküldése vagy utánvétel mellett diszkrétan küld a 3395

„Magyar Király” gyógyszertár,
BUDAPEST, V., Marekai-utca 2. sz.
(Erzsébet-tér sarok.)

Magy. kir. Államv. üzletv. Szeged.

27795—1905. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A zenta állomáson megüresedő pályaudvarvendéglő bérletére ezenel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1906. évi április hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1911. évi márczius hó 31-ig.

Bérlőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: 8 szobát lakásul a fővételi épület emeletén, ugyanott 1 éléskamrát, 8 pinczét, 1 főzőkonyhát a felvételi épület helyiségben, 1 padlást, 1 1 jégvermet, 1 gazdasági udvart, végül az I és II. oszt. éttermet.

Megi gyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályú váró és étterem fűtése és világításának felét a magyar királyi államvasutak viselik.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak főnt kiirt Zenta állomása, pályaudvarán levő vendéglő üzletreri felirattal ellátott, lepecsételt, baktékba zárt, nemkülönbön kellő olmányokkal felszerelt ajánlatukat 906. évi január hó 16-án déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz Kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1906. évi január hó 16-án déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíttatnak.

Közpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letételről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 19 sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlatvökről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tetnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1906. évi december hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Valódi orosz, Caravan
és chinai

TEÁK

eredeti csomagokban és kimérve.

Valódi Jamaicai

RUMOK

ismert saját töltésű üvegeinkben.

Legelőnyösebben ismert bevásárlási hely.

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedése 2525

ARADON.

Felnöttek és gyermekek

előszeretettel veszik a friss és kellemes ízű

Hajós-féle

Csukamájolajat.

Ára egy üvegnek használati utasítással 2 korona.

20 év óta tartó tyukszememet

kiirtottam az ön által feltalált világhírű Hajós-féle

„ANAGALLIN“-NAL,

miért is hálás köszönetet mond érte, tisztelője

Oláh Ferencz,
Arad-Ujtelep.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; csakis Hajós-féle „Anagallin“-t tessék kérni és elfogadni. 234

Rheuma, csuz, köszvény

fájdalmaknál rögtöni enyhülést idéz elő a

„Methylol“ balzsam. (Törvényesen védve)

Egy párszori bedörzsölés után a legmakacsabb fájdalom is megszűnik. Ára egy adagnak 1 kor. 60 fill.

Kapható az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Hartmann János

Aradon, Rákóczi-utca 15. sz. alatt.

Tekeasztal, dákok, golyók és különlegességi kávéház berendezési cikkek készítése

műhelye.

Szakképzettségemet a párisi legelső és legnagyobb gyárban szereztem. Tekeasztalok behuzását a legujabb saját szisztém szerint behuzok ragasztás nélkül, a melyeken a golyók ugrása elő nem fordulhat. Meghívásra bárhová a vidékre is elmegyek saját szöveteimmel.

Műhelyből kikerült árukért, különösen a dákok egyenességéért egy teljes évig jótállók.

Ismét eladóknak nagy árengedmény.

Használt golyókat veszek és oserélek.

Gyors és pontos kiszolgálásért köszönetem. 2226

Saját francia gyártmány szerint készült dákok, óriási választékban 2 k.-tól 100 kor.-ig. Régi ócska tekeasztalokat újjá alakítok s becserélek.

Szabadhely község jegyzői irodájában

egy, a jegyzői teendők minden ágában jártas, lehetőleg jegyzői képesítéssel bíró egyén.

azonnali belépésre kerestetik.

Fizetése évi 800 korona és a szorgalomhoz mért mellékjövedelemből részesedés.

Magy. kir. Államvasutak.

528481—905. szám.

Pályázati hirdetmény.

(kék munkásöltönyök szállítása iránt.)

A magyar királyi Államvasutak igazgatósága 1906. márczius hó 1-től 1909. február hó végéig évenként szükséges mintegy 10000 db. kék munkásöltöny szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1906. január hó 10-ig déli 12 óráig beérkeztetendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek a magy. kir. Államvasutak anyag-és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 78. sz. II. em. 45. ajtó) valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők vagy posta útján megrendelhetők.

A feltételeknek posta útján való küldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1905. évi november hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

PRÓ HIRDETÉSEK.

AKINEK

ismeretség híján

házastársra, szelvényre, születésére, könyvelésre, segédre, lányra, gazdatisztra, kulcsára, vincsellérré, keresztre,	kulcsárnóra, gazdasszonyra, szakácsnóra, szobaleányra, házi- vagy irodászolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége
---	--

AKI

eladni kíván

butort, szőnyöget, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
---	--

AKI

bérbéadni kíván

szobákat, házat vadászterü- letet,	halászatot, telket, kocsit, lovat.
---	---

AKI

mindenféle vétel vagy bérbévitel cse-
lőjéből keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legelő-
sabbban ér szelt, ha az

„ARADI KOZLONY”

kis hirdetési

rovatait használja.

Vörösmarty Mihály

öt éves költői munkái teljesen új
állapotban két vastag kötetben 5
koronára leszállított árban kap-
ható Ingusz I. és Fla könyvkeres-
kedésében, Aradon. 285

80 darab bizott sertéstől

a hús és kecskénya bus ju ányosan
eladó Marx Imre hentesüzletében
Arad, Forray- és Weitzer János
utca. 8116

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

ARADI HITELBANK mint SZÖVETKEZET.

Boros Béni-tér 5. sz. a.

Felhívás.

Az aradi Hitelbank m. sz. alapszabá-
lyainak 7. §-a értelmében 1906. évi január
hó 1-én új évtársulatot nyit.

Egy üzlet résznek alapját az évtársu-
lat tartama alatt — 5 éven át — heten-
ként fizetendő 1 korona képezi.

A szövetkezet célja az, hogy egy-
részt a tagok részére kisebb összegű
hétenként ismétlődő betétek által a tár-
sadalom minden rétegének a vagyongyű-
jtést lehetővé tegye, másrészt, hogy
ugyanazok tagok betéteik arányában olcsó
kamattal mellett kölcsönöket kaphassanak.

Egy üzlet-rész tulajdonosa 300 korona
kölcsönre tarthat igényt.

Videkiek belépésüket levelezőlap-
pal is tudathatják és befizetéseket az intézet-
től részükre küldendő postá chequel díj-
mentesen eszközölhetik.

Minden üzlet-rész tulajdonosa az első
befizetés alkalmával nevére szóló befize-
tési könyvecskét megkapja.

Aradi Hitelbank m. sz.
Igazgatósága.

48

Veszek könyvtárakat,

egy-egy könyvet és hangjegyeket
legmagasabb árakon. Kerpel Izsó,
könyv-, papír- és zeneműkereske-
dése, könyv- és zenemű kölcsön-
tára, Aradon. 2569

Szalonnát

perzselt 2-3 oldal 100 kiló, na-
gyobb mennyiségben veszek. Ga-
ral Károly, Aradon, Hajó-utca 4.
szám. 47

Saját termésű kovaszinczi

hegyi-bor eladás,
melyet van szerencsém a nagyér-
demű közönség becses figyelmébe
ajánlani.

Uj-bor 28 kr. literje
Ó-bor 35 „ „

Tisztelettel

Drummer Ferencz,
Választó és Kapa-utca sarok 48 szám.

50 százalék megtakarítás a fűtésnél!

A legjobb találmány

„Iloa“-brikett

mely kötőanyag nélkül készül, az összes fűtőanyagok közül a legteké-
letesebb, szagtalan, tartós parázsszal ég, nincs salakja, nem kormol, nem
füstöl és nem piszkít, és a legolcsóbb fűtőanyag. A kőszénél nem drá-
gább és kétszeres fűtőképességgel bír. — Egyetlen kísérlet meg fog
mindenkit győzni a fűtőanyag páratlan előnyeiről. — Megrendelhető:

Altman Ede

főelárusítónál

3057

Wesselényi és Kis Ernő-utczák sarkán,

Telefon szám 46.

Mindenkinek

— aki lapunk előfizetője — ingyen és
bérmentve megküldjük, ha azt levelezőla-
pon kéri, diszes 54×76 cm. nagyságu

fali

lapnaptárunkat,

amely hivataloknak és irodáknak nél-
külözhetetlen.

Szives figyelmébe ajánljuk
az iskolai beiratások alkalmából

a szülőknek, gyámoknak és az érdeklődőknek, hogy

CZIPŐ szükségletét a Czipészek Termelő Szövetkezeténél

fedezze Andrassy-tér 22. sz. „Piros csizmához”,
mert itt a legjobb minőségű, tartós, lábbelieket szerez-
hetni be méltányos áron.

Ezek magyar gyártmányok
és nem bécsi rongyok! 2093

Hány óra van!

csak akkor tudja
meg, ha . . . . .

SZILÁGYI MÁRTON

ujjonnan megnyitott és gyárilag berende-
zett óra-javító műhelyében javíttatja meg
az óráját, hol mindennemű órajavítás ki-
vétel nélkül, gyorsan és pontosan, egy
évi jótállás mellett csak 90 krajczár. —
Egy órajavítást 10 kr. Mutató 5 kr. Ugyanott
kaphatók a legjobb minőségű zseb- és fall
órák bámulatos olcsó árakon. 2823

Szilágyi Márton,

mű-órás

Vörösmarty-utca 8. sz., a színházzal szemben.

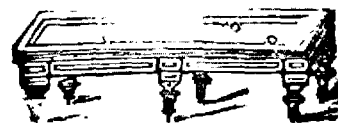

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep.

Szeged, Boldogasszony-sugárút 58.

Legújabb szerkezetű fordítható
tekeasztalok jótállás és ked-
vő fizetési feltételek mellett. Ré-
gi tekeasztalok becsarélése
méltányos áron. Teljes kávéházi
berendezések, tekeasztalok átvoná-
sa és javítása. Raktáron tart dákó-
kat és mindenféle kávéházi felsze-
reléseket. 2608

Rajzok és költségvetések ingyen.

Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi-ruhákat,
utazó bundákat, háló-, ebédlő- és ma-
butorekat a legmagasabb áron veszek
és eladok rendkívül olcsó árak
mellett Kiváratra házhoz is megyek.
Frack öltönyök kölcsöndíj mellett kaphatók.

ROTH A.

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz.,
sz. „Arany ABC” mellett. 274

Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!